

Nr 7 (339) Lipiec 2019 rok XXIX

www.dukla.pl/dps dps@dukla.pl

Cena 2,80 zł (5% VAT)

Dukla.PL

DUKIELSKI PRZEGLĄD SAMORZĄDOWY

Malowane emocjami

Wystawa ikon Barbary i Zbigniewa Marchewków

W Muzeum Historycznym - Pałac w Dukli 19 czerwca br. odbył się wernisaż wystawy „Malowane emocjami”. Obrazy sakralne Barbary i Zbigniewa Marchewków połączone z zachwycającym występem wokalnym Moniki Glazar (sopran), która zaprezentowała m.in.: *Bogurodzicę* - pierwszy polski hymn narodowy i znaną piękną pieśń *Ave Maria*. Muzyczne i malarskie obrazy wzajemnie się przenikały i uzupełniały.

Barbara i Zbigniew Marchewkowie, to dwójka pochodzących z Krakowa dukielskich Artystów, których ujęło piękno Beskidu Niskiego i tutaj pozostali i tutaj „zapisują” głównie na drewnie i płótnie tradycję, kulturę, historię i urokliwe miejsca tego regionu. Ukończony przez Barbarę Uniwersytet Ludowy we Wzdowie, a także jej uczestniczenie wraz z mężem Zbigniewem w plenerach organizowanych przez ten Uniwersytet, umożliwiło tym dwojgu Twórcom rozwinięcie wrażliwość, nabyć

wiedzę i umiejętności plastyczne, a następnie wykorzystać je w indywidualnej i zespołowej działalności artystycznej. Barbara zafascynowana ikoną zawdzięcza m.in. Zdzisławowi Pękałskiemu, bieszczadzkiemu artyście, a jej ulubionym motywem stała się Eleusa (Przedstawienie Matki Boskiej Czułej), co można zauważyć na wystawie. Z kolei Zbigniew zainteresował się snycerstwem, malarstwem pejzażowym, a z czasem także ikonami. Poza malarstwem i rzeźbą Barbara i Zbigniew zajmują się także rękodziełem artystycznym – od różnych form pamiątkarskich po użytkowe (w tym batiki, malowidła na szkle, elementy dekoracyjne).

Z ich inicjatywy w 1996 r. powstało Stowarzyszenie Inicjatyw Kulturalno-Ekologicznych o wymownej nazwie „Animare”, co znaczy „ożywić, tchnąć życie, tchnąć ducha”. Barbara jest prezesem Stowarzyszenia, instruktorem rękodzieła

Barbara i Zbigniew Marchewkowie

artystycznego i inicjatorem wielu przedsięwzięć kulturalnych. Współpraca z Działem Promocji Urzędu Gminy w Dukli, Ośrodkiem Kultury i Muzeum Historycznym - Pałac w Dukli zaowocowała licznymi wystawami, publikacjami i wyjazdami promującymi rodzimą twórczość i Beskid Dukielski. Projekty realizowane wspólnie z wymienionymi instytucjami pomogły rozwinąć rękodzieło artystyczne w regionie. Artyści byli współorganizatorami i uczestnikami wielu wystaw zbiorowych i indywidualnych oraz plenerów w Polsce i za granicą. Swoje prace prezentowali m.in. we Francji: w Bourg St. Maurice, Montbeliard, gdzie zostali wyróżnieni za najatrakcyjniejszą prezentację na Jarmarku Bożonarodzeniowym. W Gdańsku na Jarmarku Dominikańskim Stowarzyszenie „Animare” otrzymało Grand Prix za najatrakcyjniejszą ofertę. W tym roku, w maju Barbara na wniosek Burmistrza Dukli otrzymała nagrodę Starosty Krośnieńskiego za osiągnięcia

ciąg dalszy na str. 5 ▶

Złota myśl:

„Przestrzeń ducha, gdzie może on rozwinąć skrzydła jest cisza”.
(Antoine de Saint-Exupéry)

W lipcowym numerze:

Malowane emocjami	2
Wotum zaufania i absolutorium dla burmistrza Dukli.....	3
Wykonanie budżetu 2018 roku	4
III edycja budżetu obywatelskiego Dukli na 2020 rok!	6
Paweł Kowalewski finalistą konkursu	6
Młodzież Gminy Dukla – „pociąg napędowym w stronę ekologii”	7
Żacy z Uniwersytetu w Dukli w Krakowie.....	7
„Od Rusał do Jana”	8
X rocznica nadania imienia Jana Pawła II.....	9
Świętowali 15. lecie	9
Andrzej Lisik - Duklanin, Europejczyk, wędrowiec	10
Buława z Lipowicy, ...	10
XX Międzynarodowy Przegląd Chórów Kościelnych i Cerkiewnych	12
Barbara Marchewka Zastępczyni Działacza Kultury Powiatu Krośnieńskiego	12
29. Kermesz łemkowski za nami	12
Ogólnopolski Złot Turystów do Dukli	15
Bogu na chwałę, ludziom na ratunek	17
Pierwsze miejsce w Polsce dla dukielskich gimnazjalistów	18
III Forum Stowarzyszeń Beskidu Niskiego – Iwonicz Zdrój.....	21
20 lat minęło jak jeden dzień.....	21
Siądź miejsce kolarzy górskich MTB MOSiR Dukla.....	24
Szóstka miejsce MTB MOSiR Dukla w Cyklokarpaty Pruchnik.....	24
Podkarpacka Liga Rowerowa w Łysej Górze	25
Podsumowanie Gminnej Ligi Sportowej	25
Puchar Doliny Popradu 2019	25
Wicemistrzynie Regionalnej Ligi Mini Piłki Siatkowej w sezonie 2019.....	26
UKS Dębowiec – MOSiR Dukla 2:2	26
Szymon Sporek i Michał Olbrycht	27
IX Gminna Liga Szachowa o Puchar Burmistrza Dukli	27
W pasie.....	28
Prawo przy porannej kawie	28
Przepis na więzi.....	29
Spotkanie po 50 latach	30

DUKLA.pl - miesięcznik (www.dukla.pl/dps)

Wydawca: Ośrodek Kultury w Dukli, ISSN 2080-0835

Adres redakcji: 38-450 Dukla, Trakt Węgierski 11, p. 309, tel. (+48) 13-432-91-33, fax (+48) 13-433-10-11, e-mail: dps@dukla.pl

Redaguje zespół: Krystyna Boczar-Różewicz - red. naczelna, Wiktor Szyndak - red. techniczny - skład i łamanie, Janusz Krowicki - wyd. internetowe, Halina Cystack, Barbara Pudło
Współpracujący: Witold Puz, Bartosz Szczepanik, Maria Walczak, Aleksandra Żółkoś

Druk: Drukarnia „HEDOM”, ul. Kletówki 54a, Krosno, tel./fax 13 432 02 02, www.hedom.pl

Za treść reklam redakcja nie odpowiada. Zastrzegamy sobie prawo do skracania artykułów i adiustacji tekstów. **Materiały przyjmujemy do 20. każdego miesiąca.** Dostarczone materiały można odebrać w siedzibie redakcji.

Numer zamknięto dnia 27. 06. 2019 r.

Udostępniono do sprzedaży 2. 07. 2019 r. Nakład 450 egz.

OKŁADKA: Przemarsz pocztów sztandarowych i gości na plac przy remizie podczas Jubileuszu 130. lecia OSP Dukla.

Fot. Krystyna Boczar-Różewicz

Wotum zaufania i absolutorium dla burmistrza Dukli

31 maja br. podczas sesji Rady Miejskiej w Dukli, burmistrz Dukli Andrzej Bytnar przedstawił radnym raport o stanie Gminy Dukla za rok 2018, po czym radni podjęli uchwałę o udzieleniu burmistrzowi wotum zaufania. Uchwała została podjęta jednomyślnie, „za” głosowało 14 radnych. Radni Rady Miejskiej w Dukli, po zapoznaniu się z pozytywną opinią organu nadzorującego Regionalnej Izby Obrachunkowej, przedstawionej przez przewodniczącą Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Dukli Ewę Przystasz i sprawozdaniami burmistrza i skarbnika gminy Dukla udzieliли burmistrzowi Dukli absolutorium za wykonanie budżetu za rok 2018. „Za” głosowało 14 radnych.

Burmistrz Andrzej Bytnar podziękował pracownikom Urzędu Miejskiego w Dukli, dyrektorom jednostek gminnych, a także sołtysom, radnym za zaangażowanie w realizację budżetu i zadań gminy.

Krystyna Boczar-Różewicz

Głosujący użytkownicy		
Imię i nazwisko	Zagłosował(a)	Głos
Mariusz Folcik	✓	Jestem za
Teresa Belcik	✓	Jestem za
Bogusław Karkoszka	✓	Jestem za
Bohdan Gocz	✓	Jestem za
Ewa Przystasz	✓	Jestem za
Bogdan Maciejewski	✓	Jestem za
Magdalena Krukar	✓	Jestem za
Justyna Zimny-Frużyńska	✓	Jestem za
Paweł Kuffner	✓	Jestem za
Adam Faustus	✓	Jestem za
Piotr Węgrzyn	✓	Jestem za
Ewa Dubiel	✓	Jestem za
Bogdan Drozd	✓	Jestem za
Roman Drajewicz	✓	Jestem za

Zamknij

Wystawę otworzył dyrektor muzeum Waldemar Póchtpepek

Uczestnicy wernisażu

Monika Glazar (sopran)

Wykonanie budżetu 2018 roku

Zaplanowane na 2018 r. dochody w kwocie **66.579.603,85 zł** wykonane zostały w wysokości 67.142.297,24 zł, co stanowi 100,85% zakładanego planu.

Zaplanowane wydatki w kwocie **72.161.528,50 zł** zrealizowane zostały w wysokości 66.967.700,79 zł, co stanowi 92,80% zakładanego planu.

Zakładany wynik budżetu 2018 r. jako deficyt w wysokości 5.581.924,65 zł, zamknął się nadwyżką budżetu w kwocie 174.596,45 zł. Zaplanowane do zaciągnięcia kredyty w wysokości 4.448.593,72 zł, w 2018 roku nie zostały uruchomione.

Zadłużenie Gminy Dukla na koniec 2018 roku wyniosło 13.699.440,20 zł, co stanowi 20,40% wykonanych dochodów.

Splata rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 1.048.593,72 zł, co stanowi 1,56% wykonanych dochodów.

Zrealizowano wydatki w ramach Funduszu Sołeckiego w łącznej kwocie 511.076,23 zł.

W 2018 r. realizowane były następujące projekty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020 oraz programu Interregg: LISTA a-k

- a. Projekt „Przez górkę do sąsiada” – wydatkowano środki w łącznej kwocie 5.841,62 zł, z tego środki pomocowe w kwocie 4.965,38 zł. W 2018 r. otrzymano refundację wydatków z 2017 roku w kwocie 73.388,64 zł. Ostateczne rozliczenie finansowe nastąpi w 2019 roku.
- b. Projekt „Termomodernizacja obiektów oświatowych w Gminie Dukla”. Zrefundowano wydatki poniesione w 2017 roku w kwocie 130.993,81 zł.
- c. Projekt „Budowa sportowej infrastruktury dydaktycznej – hali sportowej przy Zespole Szkół w Jasionce”. W 2018 r. otrzymano refundację wydatków z 2017 roku w wysokości 170.064,11 zł.
- d. Projekt „Przebudowa, rozbudowa i nadbudowa byłych budynków przemysłowo-magazynowych ze zmianą sposobu użytkowania na budynki usługowe GOK, GPP, GBP w Dukli przy ul. Trakt Węgierski dz. nr 233 – w zakresie przedszkola”. Zrefundowano wydatki poniesione w 2017 roku w kwocie 567.039,87 zł.
- e. Projekt „Gminny Klub Seniora w Dukli” – wydatkowano ogółem kwotę 276.562,64 zł, z tego środki Unii Europejskiej – 227.006,01 zł, budżetu Państwa – 49.556,63 zł. Środki otrzymano w 2018 roku.
- f. Projekt „Utworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego w Przedszkolu Gminnym w Dukli” – wydatkowano środki w ogólnej kwocie 516.471,81 zł, z tego środki Unii Europejskiej – 438.200,40 zł, budżetu Państwa – 25.775,31 zł, pozostała kwota to wkład własny. Środki otrzymano w 2018 roku.
- g. Projekt „Nowa jakość kształcenia w Gminie Dukla” – wydatkowano środki w ogólnej kwocie 212.523,70 zł, z tego środki Unii Europejskiej – 186.394,28 zł, budżetu Państwa – 21.930,60 zł, pozostała kwota to wkład własny. Środki otrzymano w 2018 roku.
- h. Projekt „Nowa jakość kształcenia w Szkole Podstawowej w Zespole Szkół Nr 1 w Dukli” – wydatkowano środki w ogólnej kwocie 313.399,84 zł, z tego środki Unii Europejskiej

– 269.773,17 zł, budżetu Państwa – 43.626,67 zł, pozostała kwota to wkład własny. Środki otrzymano w 2018 roku.

- i. Projekt „Nowa jakość kształcenia w Gminie Dukla i Jaślika” – wydatkowano środki w ogólnej kwocie 487.531,22 zł, z tego środki Unii Europejskiej – 413.963,83 zł, budżetu Państwa – 48.701,55 zł, pozostała kwota to wkład własny. Środki otrzymano w 2018 roku.
- j. Projekt „Gminny Żłobek w Dukli” – wydatkowano środki w ogólnej kwocie 182.202,75 zł, z tego środki Unii Europejskiej – 182.202,75 zł. Środki otrzymano w 2018 roku.
- k. Projekt „Koncert muzyki kameralnej” – wydatkowano środki w ogólnej kwocie 14.990,14 zł, z tego środki Unii Europejskiej – 14.990,14 zł. Środki otrzymano w 2018 roku.

Ogółem na projekty realizowane z udziałem środków pomocowych wydatkowano kwotę 2.009.523,72 zł, z tego:

- środki pomocowe – 1.737.495,96 zł,
- środki budżetu Państwa – 189.590,76 zł,
- środki budżetu Gminy Dukla – 82.437,00 zł.

Otrzymano dotacje z Budżetu Państwa oraz Marszałka Województwa Podkarpackiego na następujące zadania:

- dotacja od Marszałka Województwa Podkarpackiego z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Budowa i modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych w obrębach: Łęki Dukielskie, dz. o nr ewid. 2125, Iwla, dz. o nr ewid. 2770, Tylawa, dz. o nr ewid. 570 – 55.000,00 zł,
- dotacja z BP na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi dz. nr ewid. 897 Wietrzno-Bania k/Kamińskiego w Wietrznie, w km 0+410 - 0+600” - usuwanie skutków klęsk żywiołowych – 46.061,00 zł.
- dotacja celowa z budżetu państwa w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 MALUCH + 2018 - 774.667,01 zł.
- Otrzymano środki z innych źródeł na następujące zadania: PUNKTORY
- środki od Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwo Dukla tytułem partycypacji w kosztach wspólnego przedsięwzięcia pod nazwą „Remont drewnianej części jezdnej mostu z wyłączeniem elementów nośnych w ciągu drogi wewnętrznej nr ewid. 15 Mszana – Nikłowiec w miejscowości Mszana – 38.981,06 zł.
- środki od Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora zabytków na realizację zadania pn. „Pełna konserwacja i restauracja nagrobków rodziny Dyszkiewiczów (nr 3-37), rodziny Szymańskich (nr 3-310), nieznanego zmarłego (nr 3-36), nieznanego zmarłego (nr 6-28)” – 15.000,00 zł.

Ponadto w 2018 roku realizowanych było szereg innych zadań, zarówno remontowych, jak i inwestycyjnych m.in. w zakresie:

- gospodarki wodno – ściekowej – 1.232.835,86 zł – budowa odcinka kanalizacji sanitarnej w Łękach Dukielskich, Teodorówce, dokumentacja projektowa budowy kanalizacji w m. Wietrzno, Zboiska Równe-Kopalnia, remont ujęcia wody na potoku Chyrowskim w Dukli
- infrastruktury drogowej – 1.897.654,14 zł, w tym dotacje dla

Powiatu: remont drogi powiatowej Trzciana – Zawadka Rymańska – 50.000,00 zł, remont drogi powiatowej Równe – Kopalnia – 139.671,00 zł

- budowy oświetlenia – 335.842,53 zł,
- gospodarki mieszkaniowej – 65.404,37 zł,
- kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 434.532,28 zł, w tym m.in. inwestycje i remonty domów ludowych – 154.532,29 zł, dotacja dla Kółka Rolniczego w Łękach Dukielskich na zadanie „Wielofunkcyjne Centrum Kultury Wiejskiej w Łękach Dukielskich” – 279.999,99 zł,
- kultury fizycznej i sportu i turystyki – 723.762,79 zł, z tego budowa wieży widokowej na Górze Cergowa – 633.798,17 zł, wyposażenie siłowni – 89.964,62 zł,
- bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej – 730.330,03 zł, w tym m.in. budowa remizy OSP w Tylawie etap I – 224.520,00 zł, dotacja dla OSP Dukla na zakup samochodu pożarniczego – 420.900,00 zł, dotacja dla GOPR – 11.000,00 zł, dotacja dla Wojewódzkiego Szpitala w Krośnie na zakup ambulansu – 15.000,00 zł.
- opieki nad dziećmi do lat 3 / żłobek/ - 1.366.786,80 zł, z tego budowa – 1.002.119,80 zł / pozyskano środki z programu MALUCH+2018 w kwocie 774.667,01 zł /, wyposażenie nowopowstałego obiektu żłobka – 364.667,00 zł.

Od 1 lipca br. nowe zasady przyznawania świadczenia Rodzina 500 plus

Ruszyła regionalna akcja informacyjna o nowej odsłonie rządowego programu Rodzina 500 plus. Jej inauguracja odbyła się w Tyczynie. Od 1 lipca br. zmieniają się zasady przyznawania świadczeń. Nie będzie już kryterium dochodowego, a to oznacza, że pieniądze otrzymają rodziny na każde dziecko. Tym samym więcej rodzin otrzyma wsparcie.

Wnioski w wersji elektronicznej będzie można składać od 1 lipca, w wersji papierowej od 1 sierpnia w każdym gminnym i miejskim ośrodku pomocy społecznej.

Akcja informacyjna dotycząca zmian w rządowym programie Rodzina 500 plus potrwa do końca lipca.

Do tej pory w naszym regionie z takiej pomocy skorzystało 224 tysiące dzieci. Po zmianie zasad ich liczba wzrośnie o 22 tysiące.

źródło: PR Rzeszów

Harmonogram spotkań z Rzecznikiem Funduszy Europejskich w poszczególnych Punktach informacyjnych Funduszy Europejskich

- Sanok – 24.06.2019 r. godz. 9.00 – 11.00
- Krosno – 25.06.2019 r. godz. 9.00 – 11.00**
- Przemysł – 26.06.2019 r. godz. 10.00 – 12.00
- Mielec – 27.06.2019 r. godz. 9.00 – 10.30
- Tarnobrzeg – 27.06.2019 godz. 11.00 – 12.30

Malowane emocjami

► dokończenie ze str. 2

w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Barbara i Zbigniew obecnie prowadzą pracownię rękodzielniczą w domu, gdzie zapraszają na warsztaty oraz szkolenia z zakresu rękodziela artystycznego.

Wystawa „*Malowane emocjami*” obejmuje kolekcję obrazów sakralnych, w większości ikon mających swoje źródło w kulturze bizantyjskiej. Ikony niosą w sobie symbolikę wypracowaną przez dziesiątki pokoleń. Pierwszy człon tytułu wystawy został zaczerpnięty z wypowiedzi Artystów, bo jak sami mówią malują sercem, emocjami, a obrazy sakralne są dla nich swego rodzaju duchową podróżą. W obrębie kolekcji można spotkać różnorodne typy przedstawień ikonograficznych, najliczniejszą grupę stanowią ikony mariologiczne, wśród nich najstarsze typy wizerunków: Hodegetrii (Hodigitrii), Eleusy czy Orantki. Hodegetria (Wskazująca Drogę) – to wizerunek Matki Boskiej trzymającej Jezusa na swym lewym ramieniu, a prawą ręką wskazuje na Syna błogosławiącego światu. Nazwa ikony nawiązuje do świątyni w Konstantynopolu, Ton Odegon (Odigon), w którym przechowywana była najstarsza ikona tego typu wizerunku Maryi i Dzieciątka. Na wystawie reprezentowany jest m.in. przez ikonę Matki Boskiej Częstochowskiej. Natomiast typ Eleusy (z gr. Miłosierdzie, Czułość) ukazuje Maryję pochylającą głowę, aby przytulić swój policzek do policzka Syna, który obejmuje ją ręką za szyję. Ikona wyraża matczyną czułość, serdeczność i miłość, jest też określana nazwą Matka Boża Miłująca lub Czula. Eleusa jest najbardziej rozpowszechnionym typem ikony Bogurodzicy (Bogarodzicy). Kilkanaście pokazanych na wystawie dzieł, nawiązujących zarówno do wschodniego, jak i zachodniego kręgu kulturowego, przedstawia Matkę Boską Eleusę w różnych wariantach ikonograficznych i o odrębnych cechach stylowych. W ujęciach znajdziemy m.in.: „Bogurodzicę Słodkiego Pocałunku” czy „Igranie Dzieciątka”. Ważnym przedstawieniem ikonograficznym jest Oranta (łac. orans, orantis od orare - modlić się), jest jednym z najstarszych przedstawień Bogurodzicy, modlącej się ze wzniesionymi ku górze rękoma. Przedstawienie postaci w tej pozycji było szczególnie popularne w sztuce wczesnochrześcijańskiej. Z ikon chrystologicznych prezentowanych na wystawie najważniejsza to Pantokrator (z gr. Wszechwładca), na której Chrystus przedstawiony jest w pozycji siedzącej na tronie (lub stojącej), z otwartym Pismem Świętym w lewej dłoni i uniesioną prawą dłonią w geście błogosławieństwa. Ułożenie palców nawiązuje do greckiego monogramu Chrystusa: IC XC. Ten typ ikonograficzny popularny był w Bizancjum, gdzie traktowano go jako główne wyobrażenie Chrystusa. Do ważnych hierarchicznie ikon chrystologicznych należą ikony Trójcy Św. przedstawienia oparte są na scenie opisanej w *Księdze Rodzaju*, gdzie pod dębem w Mamre Bóg objawił się Abrahamowi i Sarze pod postaciami trzech Aniołów. W ekspozycji nie zabrakło ikon z wizerunkami świętych, m.in. św. Anny i św. Marii Magdaleny, patronki dukielskiego kościoła.

Ikony prezentowane na wystawie wykonane są technikami współczesnymi, ale Barbara i Zbigniew prowadząc warsztaty zgodnie z ustalonym kanonem ikonograficznym, kultywują tradycje pisania ikon, zainteresowani mogą więc zapoznać się z tajnikami ikonopisania.

Zapraszamy Państwa do obejrzenia wystawy i zagłębienia się w bogatym świecie sztuki sakralnej. Wystawa będzie czynna do 15 września 2019 roku.

*Aleksandra Żółkoś
fot. kbr*

III edycja budżetu obywatelskiego Dukli na 2020 rok!

Budżet obywatelski to proces, w którym Mieszkańcy nie tylko decydują o przeznaczeniu części budżetu gminy. To procedura, dzięki której mogą przede wszystkim bezpośrednio oddziaływać na miasto priorytetyzując i realizując potrzeby lokalnej społeczności. Projekt ten ma za zadanie pobudzać do aktywności Mieszkańców i w oparciu o ich zaangażowanie budować społeczeństwo obywatelskie, w tym wzmacniać dialog pomiędzy wszystkimi stronami biorącymi udział w przedsięwzięciu.

Rada Miejska w Dukli zdecydowała o przeznaczeniu **70.000,00 zł** do rozdysponowania na zadania, które zostaną wybrane do realizacji, zgodnie z Regulaminem budżetu obywatelskiego Dukli na 2020 rok. Zadania finansowane ze środków budżetu obywatelskiego powinny posiadać charakter lokalny, a więc dotyczyć szerokokorzystanych potrzeb mieszkańców Dukli.

W ramach procedury mogą być zgłaszane projekty m.in. należące do zadań gminy, nienaruszające obowiązujących przepisów prawa, nie kolidujące z zadaniami rozpoczętymi lub planowanymi do realizacji przez Gminę Dukla, wykonywane na składnikach mienia komunalnego oraz możliwe do zrealizowania w trakcie jednego roku budżetowego.

Zgodnie z harmonogramem **od 8 do 31 lipca** br., każdy mieszkaniec Dukli może zgłosić na formularzu wraz z podpisami co najmniej 10 mieszkańców Dukli, propozycję wybranego przez siebie zadania. Formularz zgłoszeniowy zostanie udostępniony w Urzędzie Miejskim w Dukli w pok. 111 oraz na stronie internetowej www.dukla.pl w zakładce „Budżet obywatelski”, gdzie znajdują się również wszelkie szczegóły i dokumenty dotyczące przeprowadzanej procedury. Ogłoszenie ostatecznej listy zadań, które zostaną poddane pod konsultacje z mieszkańcami nastąpi do **16 sierpnia** br., natomiast podanie ostatecznych wyników naboru zaplanowane zostało do

Paweł Kowalewski finalistą konkursu

12 stycznia 2019 r. odbył się w Rzeszowie III etap konkursu kulturalnego z historii.

Uczeń Szkoły Podstawowej w Jasionce Paweł Kowalewski po pozytywnym przejściu etapu szkolnego konkursu historycznego brał udział 10 listopada 2018 r. w etapie rejonowym w Krośnie. Spośród około setki uczestników, mimo dość trudnego testu obejmującego cały zakres nowej podstawy programowej i szczegółowych pytań z wydzielonego okresu historii – od czasów Kazimierza Wielkiego i Jagiellonów, Pawłowi udało się zakwalifikować do finału.

Paweł osiągnął znakomity wynik, pomimo że jest dopiero uczniem VII klasy, został **finalistą etapu wojewódzkiego**. Gratulujemy sukcesu i życzymy w przyszłym roku tytułu laureata.

M.K. Paweł Kowalewski z dyplomem

20 września br. Realizacja i wdrożenie zwycięskiego przedsięwzięcia nastąpi w 2020 roku.

W razie potrzeby służymy wsparciem oraz czekamy na liczne, kreatywne i ciekawe pomysły, które urzeczywistnią się w sukcesywnym ulepszaniu stolicy naszej gminy.

Natalia Belcik

Młodzież Gminy Dukla – „pociągiem napędowym w stronę ekologii”.

Pociąg pn. „Gminny Konkurs Ekologiczny”, ruszył oficjalnie po raz pierwszy w Gminie Dukla w 2006 r., a zapoczątkowała go Pani **Halina Cycak**. W tym roku zatrzymał się na stacji w Iwli. To właśnie tutaj gospodarzem już XIII edycji Gminnego Konkursu Ekologicznego była Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Operacji Karpacko – Dukielskiej.

Uczestnikami konkursu była młodzież szkolna, która przygotowywana przez swoich nauczycieli 25 kwietnia 2019 r. w trzy osobowych składach przystąpiła do wspólnych zmagających z rówieśnikami z całej gminy. Konkurs przebiegał w dwóch etapach tj. indywidualnym i zespołowym, a dzięki zaangażowaniu uczniów oraz ich opiekunów stał on na bardzo wysokim poziomie. Pomimo zaciętej rywalizacji zmagania przebiegały w bardzo miłej i przyjaznej atmosferze. Test konkursowy obejmował zagadnienia: ekologii, ochrony przyrody, lasów, gospodarki odpadami, Magurskiego Parku Narodowego

i Jaśliskiego Parku Krajobrazowego.

Konkurs wyłonił nie tylko mistrzów ekologii w poszczególnych grupach wiekowych, ale również po raz kolejny udowodnił, że wiedza która jest przekazywana młodemu pokoleniu nie staje się ulotna i zostaje w głowach młodych ludzi. Przekonać się o tym można było podczas wspólnej wycieczki, która była nagrodą za udział w etapie gminnym, podczas której uczniowie wielokrotnie mieli okazję udowodniać słowa, że „o ekologii i ochronie środowiska należy pamiętać nie tylko w szkole!”

Przejazd Bieszczadzką kolejką wąskotorową na trasie Majdan – Przysłup

Młodzież w trakcie zmagających konkursowych

– Majdan, przyczynił się do bliższego poznania „Bieszczadzkiej przyrody” i zachęcił do częstszych odwiedzin tych miejsc naszego regionu, gdzie roślinność i napotkane zwierzęta ukazują szczególnie piękno polskiej przyrody.

Współorganizatorami konkursu jak również cyklicznymi sponsorami naszej inicjatywy byli: Burmistrz Dukli, Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie z siedzibą w Dukli, Nadleśnictwo Dukla oraz Magurski Park Narodowy, którym serdecznie dziękujemy za okazane wsparcie i ufundowane nagrody.

Laureaci XIII Gminnego Konkursu Ekologicznego 2019

Szkoła podstawowa: klasy 4-6

- 1 miejsce – Marek Leśniak (Jasionka)
- 2 miejsce – Julia Plebanek (Iwla)
- 3 miejsce – Franciszek Topolski (Równe)
- 4 miejsce – Martyna Dołęgowska (Równe)
- 5 miejsce – Zuzanna Nowak (Jasionka)

Szkoła podstawowa: klasy 7-8 i Gimnazjum

- 1 miejsce – Bartosz Zych (Dukla)
- 2 miejsce – Wacław Czupiński (Iwla)
- 3 miejsce – Klaudia Wielgosz (Tylawa)
- 4 miejsce – Jagoda Wasiak (Łęki Dukielskie)
- 5 miejsce – Wiktor Batycki (Dukla)

Andrzej Marczyński,
Bartosz Szczepaniak
fot. autorzy str. 20

Żacy z Uniwersytetu w Dukli w Krakowie

Uniwersytet III Wieku w Dukli działa prężnie. Realizując projekt „Sila Kultury – Moc Seniora”, studenci Uniwersytetu uczestniczyli w dwudniowej wycieczce do Krakowa. Wycieczka odbyła się w dniach 28-29 maja i jej organizatorem była koleżanka Melania Romańczak – Głód przewodnicząca naszego Uniwersytetu.

Kraków przywitał nas słoneczną pogodą i drobnym ciepłym deszczykiem. Po zwiedzeniu Sukiennic, znajdujących się w centrum krakowskiego Rynku Głównego oraz Kościoła Mariackiego, udaliśmy się do Teatru Bagatela im. Tadeusza Boya-Żeleńskiego na spektakl „Rzykowna forsza”. Autorem tej komedii omyłek jest Michael Cooney, a reżyserem Paweł Pitera. To klasyczna angielska farsa, polecamy wszystkim, którzy marzą o dobrej rozrywce. Wróciliśmy zrelaksowani na miasteczko studenckie, aby po sutej kolacji udać się na odpoczynek do miłych pokojów. W drugim dniu zwiedziliśmy Muzeum Narodowym wystawę „Rzemiosło artystyczne” oraz podziwialiśmy dzieło Leonarda da Vinci „Dama z gronostajem” – obraz olejny, jeden z najpiękniejszych portretów na świecie. Potem udaliśmy się na Kopiec Kościuszki – unikatowego miejsca na mapie Małopolski. Wycieczkowicze dzielnie wyszli na szczyt Kopca, skąd podziwiali panoramę Krakowa. Zwiedziliśmy też Muzeum Figur Woskowych. Na zakończenie wycieczki udaliśmy się do Łagiewnik do Sanktuarium Bożego Miłosierdzia. Naładowani pozytywną energią, w drodze powrotnej, zastanawialiśmy się nas następnym wypadem za miasto.

Dziękujemy panu Norbertowi Uliaszowi opiekunowi wycieczki z ramienia Ośrodka Kultury w Dukli.

Barbara Mucha
fot. na okładce str. 31

WAKACJE z Ośrodkiem Kultury w Dukli

10 lipca WARSZTATY KULINARNE

(godz. 11.00, max. 20 osób, Transgraniczne Centrum Wymiany Kulturalnej, prosimy przynieść deski i noże do krojenia)

11 lipca WARSZTATY MYDLARSKIE

(godz. 11.00, max. 20 osób), (Transgraniczne Centrum Wymiany Kulturalnej)

12 lipca WARSZTATY SLIME - „gluty i świece żelowe”

(godz. 11.00, max. 20 osób od 6 do 12 lat), (Transgraniczne Centrum Wymiany Kulturalnej)

16 lipca WARSZTATY MUZYCZNO - RUCHOWE

(godz. 11.00, sala kinowa – teatralna)

16 lipca SEANS BAJEK

(godz. 11.00, sala kinowa – teatralna)

18 lipca WARSZTATY MUZYCZNE

(godz. 11.00, sala kinowa – teatralna)

18 lipca WARSZTATY HISTORYCZNO - MUZEALNE

(godz. 11.00, Muzeum Historyczne w Dukli)

23 lipca WARSZTATY PLASTYCZNE

(godz. 11.00, max. 10 osób, Transgraniczne Centrum Wymiany Kulturalnej)

24 lipca SEANS FILMOWY

(godz. 11.00, sala kinowa – teatralna)

25 lipca WARSZTATY HISTORYCZNO-MUZEALNE

(godz. 11.00, Muzeum Historyczne w Dukli)

30 lipca WARSZTATY FOTOGRAFICZNE

(godz. 11.00, TRANSGRANICZNE CENTRUM WYMIANY KULTURALNEJ)

29 lipca do 14 sierpnia

CYKL WARSZTATÓW TEATRALNYCH

godz. 10.00-13.00 (sala kinowa – teatralna)

zapisy tydzień przed zajęciami, odpłatność za każdy dzień zajęć 5 zł

„Od Rusal do Jana”

Święto Kultury i Tradycji Łemkowskiej

Międzynarodowy festiwal organizowany od 1992 roku (z małymi przerwami) zaprezentuje dawne obrzędy, zwyczaje i folklor Euroregionu Karpackiego. Święto ma na celu kultywowanie i podtrzymywanie wielokulturowych tradycji regionu. Ze względu na lokalizację, festiwal zaprezentuje folklor mieszkańców trzech państw na styku kultur: Polski, Słowacji i Ukrainy, których wspólną cechą jest folklor i kultura Rusinów (Łemków) z elementami folkloru polskiego, żydowskiego i romskiego. Festiwal nawiązuje do bogatych tradycji wielokulturowych tego regionu.

Nazwa święta nawiązuje do obrzędów i zwyczajów karpackich: od Rusal czyli od Zielonych Świąt do Jana czyli do Sobótek.

W Festiwalu wezmą udział zespoły z Polski, Słowacji i Ukrainy prezentujące wielokulturowy folklor rusiński, polski, żydowski i romski. Folklor ten jest elementem, który łączący i spaja regiony i mieszkańców Polski, Słowacji i Ukrainy w obszarze Karpat i integruje społeczność zamieszkującą Euroregion Karpacki.

Ramowy program imprezy:

27.07.2019 r. (sobota):

15.00 - rejestracja zaproszonych gości i uczestników;

16.00-18.00 - zwiedzanie muzeum oraz nowych wystaw, pokazy rzemiosła i rękodzieła, kiermasze sztuki ludowej i rękodzieła;

18.00-20.00 - występy zespołów folklorystycznych;

W międzyczasie odbywać będą się spotkania z twórcami i działaczami kultury, pokazy rzemiosła i rękodzieła, kiermasze sztuki ludowej i rękodzieła.

20.00 - kolacja dla zaproszonych gości i zespołów;

21.00 - obrzędy sobótkowe przy ognisku (watrze).

28.07.2019 r. (niedziela):

8.00 - śniadanie dla zaproszonych gości i zespołów;

9.00-12.00 - czas na praktyki religijne;

13.00 - złożenie kwiatów w miejscach pamięci, uroczyste rozpoczęcie święta, przywitanie gości;

13.30 - występy zespołów folklorystycznych z Polski, Słowacji i Ukrainy prezentujących folklor rusiński (łemkowski), polski, żydowski i romski;

W trakcie występów odbywać się będą liczne pokazy rzemiosła i rękodzieła oraz kiermasze sztuki ludowej i rękodzieła. Zaprezentuje się na festiwalu szerokie grono twórców ludowych i rękodzielników.

Uczestnikom święta serwowana będzie regionalna kuchnia tradycyjna.

Dla dzieci i młodzieży zorganizowane zostaną konkursy. Tematem konkursów będzie tradycyjna kultura Karpat i ich wielokulturowość.

21.00 - oficjalne zakończenie święta.

X rocznica nadania imienia Jana Pawła II

„Wierzę, że im bardziej się kocha, tym więcej się czyni” słowa te przyświecały organizatorom 10. Rocznic nadania imienia Jana Pawła II Szkole Podstawowej w Głojskach, która w tym roku połączona była z 3. Piknikiem Rodzinnym.

Uroczystość rozpoczęła Msza Święta w kościele parafialnym w Głojskach przy obecności pocztów sztandarowych ze szkół im. Jana Pawła II z Łęk Dukielskich i Głojsk oraz OSP w Głojskach.

Część artystyczna odbyła się przed budynkiem szkoły. Po odśpiewaniu hymnu rodziny szkół Jana Pawła II powitano przybyłych gości, wśród których byli: zastępca burmistrza Dukli - Łukasz Piróg, dyrektor ZOPO - Danuta Szczurek, radna Rady Miejskiej w Dukli z Głojsk, radna Rady Miejskiej w Dukli poprzedniej kadencji - Halina Pietruś oraz dyrektorzy placówek oświatowych gminy.

Uczniowie zaprezentowali okolicznościowy program artystyczny, który przypominał sylwetkę Jana Pawła II oraz pozwolił na wyrażenie wdzięczności naszym kochanym rodzicom w Dniu Rodziny. Piknikowi towarzyszyły liczne atrakcje. Były koniki, zjeżdżalnie, kula, animatorzy, wspaniałe występy i pyszne jedzenie przygotowane przez rodziców i KGW z Głojsk.

Zorganizowaną imprezę poprzedziło wiele tygodni przygotowań, w które zaangażowali się Rada Rodziców, Dyrekcja, nauczyciele, pracownicy obsługi i uczniowie. Do wszystkich kierujemy gorące, jak pogoda w tym dniu, podziękowania.

Agnieszka Kolbusz
Fot. [arch. SP Głojsce]

Poczet sztandarowy SP z Głojsk

Głos zabrał wiceburmistrz Dukli Łukasz Piróg

Świętowali 15. lecie

w Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku

13 czerwca zespół obrzędowy „Szarotka – Duklanie” wybrał się na wycieczkę do Sanoka. Jak to bywa niestety nie wszyscy mogli pojechać, ale obiecali „nadrobić” straty. Celem wycieczki było zwiedzanie Muzeum Budownictwa Ludowego w Sanoku. Jest to pierwsze i zarazem największe pod względem zgromadzonych obiektów muzeum etnograficzne w Polsce. Prezentuje kulturę ludową pogranicza na obszarze pogórzy oraz wschodniej części polskich Karpat (Bieszczady, Beskid Niski). Są to tereny, które do lat czterdziestych XX w. zamieszkałe były przez kilka grup etnograficznych, z których Pogórzanie są grupą polską, Bojkowie, Łemkowie i Zamieszkańcy są grupami ruskimi.

Prawie trzygodzinny „spacer” między domkami, chałupami, szkołami i gospodarstwami z dawnych lat, przeniósł wszystkich do czasów kiedy nie było setek sklepów, a głównym źródłem utrzymania było rolnictwo i własne gospodarstwo. Skwar który dokuczał, nie przstraszył nikogo!

Po obejściu Muzeum, wszyscy zjedli pyszny obiad z kuchni regionalnej, mogli napić się zimnego kompotu, oraz posmakować lodów. Wycieczka była zorganizowana w ramach „świętowania” 15-lecia zespołu, które obchodzimy w tym roku. „Szarotki” wraz z kapelą wystąpiły 23 czerwca na dukielskim rynku podczas „Sobótek” a w najbliższym czasie zaprezentują się na Dniach Dukli. Wszystkich zapraszamy na te i wiele innych imprez wakacyjnych organizowanych przez Ośrodek Kultury w Dukli.

Artur Szajna
Fot. str. 31

III Bieg Św. Jana z Dukli

6 lipiec 2019

Biuro zawodów otwarte od godz. 13:00 do 15:30
Wpisowe 20 zł (wpłata online) w dniu zawodów 40 zł

Dwa dystanse: 5 km, 15 km
Biegi dla dzieci

Nagrody finansowe dla najlepszych w kategoriach biegowych „Open” na dystansie 15 km

Start/Meta MOSiR Dukla, ul. Armii Krajowej 1A, Dukla

Zapisy online timekeeper: https://timekeeper.pl/bieg/?bieg_id=671

KROSNÓ 112.PL terazKrosno.pl mosir Polskie Radio RZESZÓW

Andrzej Lisik - Duklanin, Europejczyk, wędrowiec

Urodził się w Nadolu i tu spędził dzieciństwo oraz lata szkolne, kończąc Dukielskie Liceum w roku 1966. Już w wtedy jego pasją była przyroda i sport. Zimą narty, produkcji miejscowego stolarza, zjazdy i skoki na własnoręcznie zbudowanej skoczni. Latem wędrowki do lasu, obserwacja ptaków i zwierząt, zapiski w notatniku. Uprawianie kilku konkurencji lekkoatletycznych jak sprinty, skok wzwyż skok o tyczce i, oczywiście, piłka nożna. Stadionem było podwórko, łąka, bieżnia wokół jednego ze stawów w parku dukielskim lub tamtejsze boisko piłkarskie. W czasach liceum najczęściej uprawianym sportem była siatkówka.

Zgodnie z zainteresowaniami studiował biologię na Uniwersytecie Jagiellońskim. Mieszkał w Domu Studenta Żaczek. Występował wtedy w siatkarskiej reprezentacji UJ zajmując wraz z drużyną drugie miejsce w rozgrywkach ligi akademickiej. Z drużyną zwiedził wiele krajów Europy, co nie było łatwe w tamtym czasie. Był świadkiem i uczestnikiem studenckich wystąpień w 1968 roku, które wpłynęły na jego dalszą postawę. Odbył spływ kajakowy Dunajem aż do jego delty w Rumunii. Wraz z kolegą z klasy autostopem objechał dookoła całą Polskę. Po skończeniu studiów pracował w placówce badawczej hodowli pstrąga w Ojcowie. Wtedy też w ramach stypendium kościuszkowskiego wyjechał na roczny staż do USA, pracując na farmach rybnych a także zwiedzając Amerykę.

Po powrocie planował założenie własnej farmy. By zdobyć fundusze wyjechał do Szwecji. Okoliczności sprawiły, że wybrzeże szwedzkie nad Morzem Północnym stało się jego domem na 40 lat. Tu założył rodzinę. Rozpoczął własny biznes prowadząc w szczególności farmę nerek, potem produkując i sprzedając kajaki morskie. Stąd wyruszał na swe wędrowki żeglarskie, konne, narciarskie. Brał udział w maratonie kajakowym na 40 km, corocznie wybierał się na narty zjazdowe. Odbył wędrowki narciarskie w środkowej Szwecji, w norweskich górach a także w tzw. Alpach Rodniańskich (tak nazywali przed wojną Polacy ze Lwowa północne pasmo Karpat Rumuńskich). Kilukrotnie w małej

grupie wędrował konno przemierzając Rumunię, Węgry i Polskę. Zwiedzał polskie i zagraniczne parki narodowe. Cenił organizację Magurskiego Parku Narodowego, na bieżąco czytał opracowania na jego temat, miał tutaj znajomych.

Lubił śpiewać, miał wspaniałą baryton. W czasach licealnych występował w szkolnym chórze, w Szwecji w chórze kościelnym. Wspominał o planach nagrania płyty z piosenkami, które wykonywał z kolegami z Krakowa i Zakopanego. W czasie koleżeńskich spotkań mimochodem wprowadzał dobrą atmosferę, lubił żartować, opowiadać o tym, co widział, o planowanych wyprawach. Nawiązywał do ekologii, podziwiał otaczającą nas

przyrodę, wykazywał się sporą wiedzą na ten temat. Ostatni raz widzieliśmy się w gronie maturzystów z 1966 roku i osób towarzyszących we wrześniu ubiegłego roku w Warszawie (p. Dukla nr 350, 351). W lutym tego roku w gronie dwóch kolegów przemierzał w Beskidzie Sądeckim na nartach 20 km dziennie. Następna wizyta w Magurskim Parku Narodowym była zaplanowana na początku czerwca. Andrzej rozpoczął ją od odwiedzenia stadniny koni w Białogórze na Pomorzu. Tu zmarł nagle, bez objawów wcześniejszej choroby. Zmarł po dniu spędzonym na jeździe konnej i obserwacji morza. Został pochowany na dukielskim cmentarzu. Był dobrym duchem i przyjacielem dla wielu z nas.

Ostatnią książką, jaką czytał Andrzej, były wspomnienia himalaisty R. Messnera, znanego zdobywcy ośmiotysięczników. Było tam zawarte zdanie, że w życiu człowieka liczy się głównie pasja inspirująca do aktywności. Słowa te pasują do życia Andrzeja, można je uznać za Jego życiowe motto.

*Koleżanki i Koledzy
z dukielskiego liceum
Fot. str. 20*

Buława z Lipowicy, prawdopodobnie pochodząca z Bliskiego Wschodu

Poszukiwaniu za pomocą detektorów prawie zawsze towarzyszy otoczka tajemniczości. To ona sprawia, że poszukiwacz doświadcza nieraz sporych emocji, gdy wydobywa ukryty w ziemi przedmiot. Najczęściej znajdujemy drobiazgi – niewielkie okrucy historii, rzeczy porzucone lub zagubione przez ich właścicieli. Niektóre z nich mogły należeć do mieszkańców tej ziemi, inne do podróżnych, a jeszcze inne do żołnierzy, którzy złodem żelaznym mocno nasycili nasze piękne Podkarpacie. Niekiedy jednak fortuna uśmiechnie się do poszukiwacza i udaje mu się odkryć coś naprawdę wyjątkowego. Takie szczęście miał **Krzysztof Wiśniewski**, członek **Stowarzyszenia Eksploracyjno-Historycznego „Galicja”** i mieszkaniec miejscowości Lipowica w gminie Dukla, podczas akcji poszukiwawczej w okolicach Dukli.

To było pod koniec kwietnia, kiedy nasz kolega i członek „Galicji” Piotr Bek uzyskał zgodę od właściciela gruntu w okolicy Dukli na poszukiwania za pomocą urządzeń elektronicznych. Przygo-

towaliśmy wniosek, który został złożony w Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krośnie. Odpowiedź przyszła bardzo szybko, a wraz z nią pozwolenie na przeprowadzenie akcji. Czekaliśmy już tylko na odpowiednią pogodę, by rozpocząć poszukiwania na wnioskowanym terenie.

Pierwszego czerwca, wcześniej rano ruszyliśmy w teren. Było to nasze drugie wejście na ten niewielki obszar, który wytypowaliśmy do poszukiwań artefaktów z okresu drugiej wojny światowej, a szczególnie pamiętek z września 1939 r. Tym samym kontynuowaliśmy nasz mały projekt poszukiwań śladów walk żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza toczonych na ziemi dukielskiej, który rozpoczęliśmy w ubiegłym roku akcją pod Cergową.

Już dobre kilkadziesiąt minut, kilku chłopaków krążyło po wyznaczonym terenie, od czasu do czasu wykrywacze dawały sygnał. Było mnóstwo śmieci, można by powiedzieć normalka, jak to w terenie uprawianym kiedyś rolniczo. Udaje się nam znaleźć brytyjski guzik, aluminiowy medalik, destrukcyjny pułkowy guzik

z cyfrą 2 armii austro-węgierskiej, czy też austriacką klamrę z I WŚ. Te znaleziska potwierdzały fakt przetoczenia się przez ten teren zawieruch obydwu wojen.

W pewnej chwili wywołał nas przez krótkofalówkę jeden z kolegów. Był to wspomniany wyżej **Krzysiek**, w naszej ekipie nazywany „**Gajowym**”. Stał on nad niewielkim wkopem, wpatrując się w odkryty przedmiot. Już z pewnej odległości, w promieniach wiosennego słońca przebijającego się przez gałęzie drzew, przedmiot ten ujmował widokiem pięknej zielonej patyny. Po chwili wszyscy zebraliśmy się wokół niego. Nastąpiło oglądanie przedmiotu i burza mózgów. Każdy wyrażał swoją opinię, emocje sięgnęły zenitu. W końcu zadzwoniliśmy do archeologa, aby potwierdził nasze przypuszczenia, że mamy do czynienia z prawdziwym zabytkiem archeologicznym. Niewątpliwie nasz entuzjazm sprawił, że dr Wojciech Pasterkiewicz z Łęk Dukielskich przyjechał już po kilkudziesięciu minutach. Zdobył on już wcześniej nasz szacunek, uczestniczyliśmy z nim w wielu akcjach, w tym tej najsłynniejszej – wydobyciu Ju-87 Stuka, organizowanej przez Lesława Wilka z Prywatnego Muzeum Podkarpackich Pól Bitewnych w Krośnie. Pokazaliśmy mu odnaleziony przez Krzyska przedmiot oczekując na jego natychmiastowy werdykt... Archeolog jednak z każdą chwilą tylko coraz bardziej marszczył czoło, zapewne próbując w pamięci odnaleźć analogię do tego znaleziska. Był bardzo zaskoczony tym przedmiotem. On również nigdy nie zetknął się z takim przedmiotem w czasie swoich archeologicznych badań naukowych. Niedługo okazało się, że w taki stan wpadali kolejni proszeni o opinię specjaliści. Poszukiwania w tym dniu zakończyliśmy decyzją zgłoszenia znaleziska Kierownikowi Delegatury w Krośnie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Przemyślu. Niedługo po tym w miejscu odkrycia odbyła się inspekcja, w której brał udział pan Łukasz Dzik, Kierownik WKZ Krosno. Pomimo tego, że teren na którym „Gajowy” dokonał epokowego odkrycia został odkładnie zbadany detektorami metalu, niestety nic już ciekawego nie znaleziono. Jak to brzmi, nic więcej oprócz buławy nie udało się znaleźć!!!

Może to świadczyć o jednostkowym charakterze tego wyjątkowego odkrycia. Przedmiotu, który prawdopodobnie pochodzi z Bliskiego Wschodu i został zgubiony prawie 3000 lat temu!!!

Co tu robił właściciel buławy, do czego służył mu ten przedmiot? Na te pytania na pewno będą chcieli znaleźć odpowiedź

naukowcy. My zrobiliśmy swoje, zostaje satysfakcja i wspomnienia przygody z tego słonecznego pierwszego dnia czerwca 2019.

We wtorek 18 czerwca, odbyła się w Prywatnym Muzeum Podkarpackich Pól Bitewnych w Krośnie konferencja prasowa, z udziałem dziennikarzy z TVP Rzeszów, Radia Rzeszów oraz portalu Krosnosfera. Przeprowadzono wywiady z panem Łukaszem Dzikim Kierownikiem krośnieńskiej delegatury WUOZ w Przemyślu, z archeologiem dr Wojciechem Pasterkiewiczem, ze znalazcą Krzysztofem Wiśniewskim, naszym Prezesem Sławomirem Workiem oraz panem Lesławem Wilkiem właścicielem Prywatnego Muzeum Podkarpackich Pól Bitewnych w Krośnie, któremu dziękujemy za pomoc w organizacji tej konferencji oraz piszącym te słowa.

Ta akcja dobitnie pokazuje jak bardzo, my pasjonaci możemy wspomóc profesjonalistów i naukowców w odkrywaniu szeroko rozumianego dziedzictwa kulturowego i historycznego naszego regionu czy kraju. Wg obecnego stanu wiedzy, na który złożyły się intensywne konsultacje, które wyszły już poza granice naszego kraju, przedmiot najprawdopodobniej pochodzi z Bliskiego Wschodu. Jedną z ostatnich informacji jest ta, że podobna buława została znaleziona na terenie Ukrainy, w okolicach Złoczowa.

Kończąc, mam osobistą nadzieję, że za jakiś czas znowu będziemy Wam mogli opowiedzieć o kolejnym ciekawym znalezisku czy odkryciu. Kto wie, jakie tajemnice skrywa jeszcze nasza ziemia?

Artur Hejnar
Fot. autor, str. 20

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
ANDRZEJ DUDA

Warszawa, 10 czerwca 2019 roku

Szanowni Państwo! Drodzy Rodacy!

Już po raz ósmy w ramach akcji Narodowe Czytanie będziemy czytać w całej Polsce wybitne utwory należące do kanonu naszej literatury. W tym roku będzie to zbiór zatytułowany *Nowele polskie*.

Jest to wybór tekstów, których wspólnym mianownikiem jest polskość w połączeniu z treściami uniwersalnymi, refleksją nad człowiekiem i społeczeństwem. Ich zwięzła forma idzie w parze z mistrzostwem stylu i plastycznością, która pozostawia w umysłach czytelników niezapomniane wrażenia. Takie właśnie są zaproponowane w tym roku do Narodowego Czytania utwory Marii Konopnickiej, Elizy Orzeszkowej, Bolesława Prusa, Władysława Stanisława Reymonta, Henryka Rzewuskiego, Brunona Schulza, Henryka Sienkiewicza i Stefana Żeromskiego. Towarzyszyły one naszym rodakom, kiedy pod zaborami walczyli o suwerenność naszej Ojczyzny i szukali odpowiedzi na wyzwania swoich czasów. Dziś teksty te nie straciły nic ze swej aktualności. Uczą nas, że w życiu powinniśmy kierować się szlachetnością i solidarnością, że nie wolno nam stracić wrażliwości na ludzką krzywdę ani zapomnieć o naszej historii. Znajdziemy w nich udane portrety psychologiczne, mistrzowskie opisy i celne diagnozy społeczne, a nade wszystko znakomicie zbudowane fabuły i wyrazistych bohaterów. To dzieła niepowtarzalne i – mimo niewielkich rozmiarów – doniosłe.

Szanowni Państwo,

w ubiegłorocznym Narodowym Czytaniu, które odbyło się w stulecie odzyskania przez Polskę niepodległości, wzięła udział rekordowa liczba osób. Wierzę, że i tym razem w tak samo liczonym gronie przeżyjemy niezapomniane chwile głębokiego namysłu i doświadczymy radości, jaką daje wspólne czytanie. Spotkajmy się wszyscy w sobotę 7 września 2019 roku, by razem odkryć piękno i aktualność *Nowel polskich*. Jestem przekonany, że ich bogactwo pozwoli każdemu włączyć się i współtworzyć naszą akcję, która popularyzując czytelnictwo, niezmiennie udowadnia, że piękno polskiej literatury ma moc, aby nas jednoczyć i zespalać wokół wspólnych celów i wspólnych wartości.

Z UTRZYMANIEM KRAJOWY I STOPY

XX Międzynarodowy Przegląd Chórów Kościelnych i Cerkiewnych

W 22. rocznicę pielgrzymki papieskiej i kanonizacji

Międzynarodowy Przegląd Chórów Kościelnych i Cerkiewnych, którego pomysłodawcą jest radny powiatu krośnieńskiego Stanisław Kenar, organizowany jest w holdzie św. Janowi Pawłowi II z okazji Jego wizyty na dukielskiej i krośnieńskiej ziemi nieprzerwanie od 2000 roku.

W tym roku w przeglądzie wzięło udział pięć chórów. Jako pierwszy zaprezentował się chór „Chorus” z Korczyny pod dyrygencją Stanisława Szostaka. Chór powstał 1937 roku i działa przy parafii pw. św. Józefa Sebastiana Pelczara i Gminnym Ośrodku Kultury w Korczynie. Jako drugi wystąpił Chór Św. Cyryla i Metodego ze Stropkova. Chór działa przy Klasztorze Redemptorystów i Centrum Kultury w Stropkovie od 2000 roku. Od czterech lat chór prowadzi Daniel Hic, a jego kierownikiem jest Ojciec Józef Wojtyła. Następnie wystąpił chór „Koloryt” z Rymanowa. Chór powstał w 2012 r. Działa przy GOK w Rymanowie. Dyrygentem zespołu jest

Iwona Tylka. Następnie wystąpił chór „Missio Cantorum” z Budapesztu. Chór powstał w 2013 roku, a jego członkami są byli uczniowie gimnazjalnego chóru szkolnego. Kierownikiem i dyrygentem chóru jest Lajos Bartal. Przegląd chórów zakończył występ Parafialnego Chóru „Canto divino” z Krościenka Wyżnego. Chór powstał w 2011 roku. Chór działa przy parafii pw. św. Marcina w Krościenku Wyżnym, a dyrygentką jest Monika Glazar. Publiczność brawami nagrodziła wszystkie wystąpienia. Burmistrz Dukli Andrzej Bytnar podziękował chórów, które przyjęły zaproszenie do Dukli, szczególnie podziękowania skierował do pomysłodawcy przeglądu

Stanisława Kenara. Wicestarosta Andrzej Guzik w swoim wystąpieniu nawiązał do wydarzeń organizowanych z okazji rocznicy wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II. Przekazał gratulacje i podziękowania Ojcu Gwardianowi, władzom gminy Dukla oraz wszystkim chórów, które przyjęły zaproszenie i wystąpiły podczas przeglądu.

Dyrygenci i kierownicy chórów otrzymali pamiątkowe Anioły i bukiety kwiatów, które wręczył wicestarosta Andrzej Guzik, burmistrz Dukli Andrzej Bytnar i kustosz sanktuarium Tacjan Mróz.

Na zakończenie chóry i słuchacze tradycyjnie odśpiewali „Barkę” ulubioną pieśń Jana Pawła II. Organizatorami przeglądu byli: Starostwo Powiatowe w Krośnie, Urząd Miejski w Dukli, Ośrodek Kultury oraz Klasztor Ojców Bernardynów.

Krystyna Boczar-Różewicz

Barbara Marchewka Zasłużony Działacz Kultury Powiatu Krośnieńskiego

Podczas uroczystości Powiatowego Dnia Działacza Kultury, które odbywały się 23 maja br. w Rymanowie w restauracji „Stara Gorzelnia” nagrodzeni zostali działacze ludowi przez starostę krośnieńskiego Jana Pelczara i ludzie kultury przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego – Zasłużony dla Kultury Polskiej. O te odznaczenia wystąpił starosta krośnieński na wniosek burmistrzów i wójtów oraz dyrektorów ośrodków kultury. W tym roku starosta krośnieński wręczył trzy nagrody indywidualne i sześć zbiorowych.

Barbara Marchewka z Łęk Dukielskich, artystka, instruktorka rękodzieła artystycznego, prezes Stowarzyszenia Inicjatyw Kulturalno-Ekologicznych „Animare” nieprzerwanie od 1966 roku, otrzymała na wniosek burmistrza Dukli nagrodę starosty krośnieńskiego Jana Pelczara za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Nagrody i odznaczenia wręczyli: poseł na Sejm RP Piotr Babinetz, starosta Jan Pelczar, wicestarosta Andrzej Guzik, wiceprzewodniczący Rady Powiatu Krośnieńskiego Stanisław Kenar, urzędujący członek Zarządu Powiatu Monika Subik oraz burmistrz gminy Rymanów Wojciech Farbaniec.

Pani Basię gratulujemy

kbr

Fot. wkładka str. 13

29. Kermesz Łemkowski za nami

W dniach 25 i 26 maja br. odbył się 29. już **Kermesz Łemkowski w Olchowcu**. Co prawda pogoda wyjątkowo nie sprzyjała uczestnikom Kermeszu, bowiem czarne chmury zebrały się nad Olchowcem i polewało rzęsiście co jakiś czas. Jak co roku w niedzielę odpustową odbyła się w cerkwi pw. Przeniesienia Relikwii św. Mikołaja liturgia z procesją. Na scenie za Domem Ludowym występowały zespoły ludowe z Polski i Słowacji. W Domu Ludowym można było obejrzeć wystawę malarstwa Mirosława Hawrylca z Mokrego, uczestniczyć w spotkaniu autorskim Stanisława Krycińskiego, prezentującego nową publikację „Pogórze Przemyskie”. Można było zakupić pamiątki, unikatowe książki o łemkowskiej tematyce, posmakować regionalnych potraw. Mimo niesprzyjającej pogody odwiedzających było całkiem sporo. Swoje stoisko promocyjne miała również gmina Dukla z Informacją Turystyczną w Dukli, które cieszyło się dużym powodzeniem.

kbr

Fot. autor, str. 13

Wotum zaufania i absolutorium dla burmistrza Dukli

Burmistrz Andrzej Bytnar przedstawia Radzie Miejskiej w Dukli raport o stanie Gminy Dukla za rok 2018

Głosowanie radnych

XX Międzynarodowy Przegląd Chórów Kościelnych i Cerkiewnych

Fot. kbr

Organizatorzy przeglądu z dyrygentami chórów

Chór „Missio Cantorum” z Budapesztu z dyrygentem

Barbara Marchewka zasłużonym działaczem kultury

Zasłużeni działacze kultury powiatu krośnieńskiego podczas Powiatowego Dnia Działacza Kultury w Rymanowie. (1-sza z lewej - Barbara Marchewka)

29. Kermesz Łemkowski w Olchowcu

Procesja wokół cerkwi podczas uroczystej mszy odpustowej

Zespół ze Svidnika na Słowacji

Ogólnopolski zlot turystów do Dukli - odznaki okolicznościowe

Ogólnopolski Zlot Turystów do Dukli

część 1

Najbardziej znany, spośród organizowanych przez Oddział PTTK Krosno, jest coroczny Ogólnopolski Zlot Turystów do Dukli. W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych cieszył się dużym zainteresowaniem turystów, gromadząc po kilkuset uczestników. Głównym inicjatorem i animatorem dukielskich Zlotów był prezes Oddziału PTTK w Krośnie – Władysław Niepokój. Należał on od 1951 roku do założycieli krośnieńskiego Oddziału PTTK. W 1956 roku został wybrany prezesem Zarządu Oddziału i pełnił tę funkcję społecznie nieprzerwanie do 1981 roku. W latach 1955-1975 był członkiem Zarządu Okręgu PTTK w Rzeszowie, a w latach 1967-1975 członkiem Zarządu Głównego PTTK w Warszawie. Na ulicy Franciszkańskiej w Krośnie prowadził pracownię fotograficzną, która stała się załączkiem firmy pokoleniowej. Wiceprezesem Oddziału był Marian Koska pełniący początkowo często funkcję komendanta Zlotu, a biurowością zarządzał Kazimierz Finfa – kierownik biura i Sekretarz Zarządu Oddziału PTTK. Po śmierci Władysława Niepokoja (13 marca 1982 r.), prezesem Zarządu Oddziału PTTK w Krośnie został wybrany Marian Kliszczewski, dotychczasowy członek tegoż Zarządu i jednocześnie dyrektor Wojewódzkiego Domu Kultury w Krośnie.

Po raz pierwszy Ogólnopolski Zlot Turystów w Dukli został zorganizowany w roku 1959 w dniach 2-5 lipca i wzięło w nim udział 73 osoby. Wtedy to, jako szczególną pamiątkę ze Zlotu, każdy jego uczestnik otrzymał chustkę z nadrukiem

informującym o dacie zlotu i Dukli, jako miejscu kończącym trasy. Chustka wykonana została z batystu we Włókienniczych Zakładach Doświadczalnych przy Państwowym Liceum Technic Plastycznych w Bielsku Białej. Została sporządzona w wymiarach boków trójkąta prostokątnego 55 x 55 cm, w ilości 500 sztuk, w trzech odmianach barw. Chusteczki były wykonane w taki sposób, aby można je było przeciąć z kwadratu po przekątnej i obszyć na miejscu w Krośnie, zmniejszając tym samym koszty ich wykonania, które nie mogły przekroczyć 25 zł za sztukę. Przed Zlotem każda trasa powinna być sprawdzana przez przewodników czy jest drożna i wolna od przeszkód, które w razie potrzeby należało usunąć. Na zakończenie każdego zlotu uczestnicy otrzymywali pamiątkowe metalowe emaliowane odznaki z informacją o nazwie zlotu, numerze jego kolejnej edycji i datach przeprowadzenia oraz niejednokrotnie także dyplomy uczestnictwa. Każda odznaka była inna od poprzednich, nawiązując do charakteru danego zlotu poprzez przedstawienie stosownych symboli lub elementów graficznych. Projekty odznak sporządzali w skali 5:1 przeważnie artyści plastycy, a wykonawstwo w metalu nieżelaznym powierzane było podmiotom trudniącym się zawodowo tą profesją. Po kilku pierwszych zlotach wykonawstwo odznak „zmonopolizował” Stanisław Iskrzak zrzeszony w Spółdzielni Rzemieślniczej Wytwórczo-Usługowej w Katowicach, która kilka razy zmieniała swoją nazwę. Dyplomy początkowo wykonywane były w pracowni prezesa Władysława Nie-

Okolicznościowe stemple pocztowe stosowane przez UP Dukla przy I i II zlocie

dla uczczenia 15 rocznicy walk w „Dolinie Śmierci” pod Duklą oraz dla popularyzacji i umasowienia turystyki pieszej, kolarskiej, motorowej i samochodowej, podniesienia sprawności fizycznej do pracy i obrony kraju, zapoznania uczestników z pięknem Ziemi Krośnieńskiej oraz jej zabytkami – tak brzmiała hasła związane z organizacją Zlotu. Organizatorem Zlotów był krośnieński Oddział PTTK, pomocy udzielały Okręgowe Komisje Turystyki Kwalifikowanej.

W następnych latach do organizacji włączały się także sąsiednie Oddziały PTTK oraz urzędy, instytucje i inne podmioty wyznaczone ogólnie przez „przewodnią siłę narodu”. Na czele organizacji i przeprowadzenia Zlotu stał Komitet Organizacyjny, a w czasie jego trwania Kierownictwo Zlotu z komendantem. Osoby funkcyjne z kierownictwa Zlotu oraz inne zaangażowane do jego organizacji pobierały ekwiwalent w formie delegacji służbowej pierwotnie nie do transportu tego typu rzeczy.

Pierwszy zlot został zorganizowany

Komenda zlotu (od lewej): Marian Frydrych - sekretarz Zarządu /PTTK Krosno, NN, Aleksander Seweryn, Andrzej Baluch

ciąg dalszy na str. 16 ▶

rzec Zlotu mogło być wypłacone jedynie w przypadku zawarcia wcześniejszej umowy. Kierownictwo Zlotu nie odpowiadało za ewentualnie powstałe wypadki ani za szkody wyrządzone przez jego uczestników. W razie konieczności zastrzeżona była możliwość odwołania Zlotu, zmiany terminu lub jego tras.

Wykonanie wszelkich druków związanych z organizacją i przebiegiem Zlotu oraz pieczętek, wymagało zatwierdzenia przedstawionych wzorów przez cenzurę – Wydział Spraw Wewnętrznych Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, a potem delegaturę Głównego Urzędu Kontroli Prasy, Publikacji i Widowisk. Dopiero po wyrażeniu aprobaty cenzury, na wniosek Zarządu Oddziału PTTK w Krośnie, można było złożyć zamówienie we właściwej wyznaczonej drukarni lub pracowni.

Od uczestników zlotów wymagany był dobry stan zdrowia, doświadczenie turystyczne i ukończenie 16 lat. W Zlotach mogły uczestniczyć drużyny, składające się z 3 – 6 osób, w tym kierownika, zgłaszane przez Koła PTTK, zakłady pracy, organizacje młodzieżowe i szkoły oraz turyści indywidualni. Drużyny zgłaszane przez szkoły mogły kwalifikować do swego składu uczestników, którzy ukończyli 12 lat, pod warunkiem, że kierownictwo takiej drużyny sprawował wychowawca-nauczyciel. Zgłoszenia dokonywano poprzez wypełnienie specjalnej wydrukowanej karty zlotowej według ustalonego wzoru i przesłanie jej na adres organizatora,

równocześnie wpłacając „wpisowe”. Kierownictwo Zlotu po wypełnieniu tych dwóch warunków dokonywało kwalifikacji drużyny na zawnioskowaną lub podaną rezerwową trasę i odwrotnie odsyłało tak zatwierdzoną kartę zlotową, co oznaczało przyjęcie drużyny na Zlot. Kartę zlotową wypełniał i prowadził kierownik drużyny, okazując ją na wezwanie kierownictwa Zlotu lub funkcjonariuszy MO i WOP oraz potwierdzając pobyt w miejscowościach etapowych. Organizacje zgłaszające drużyny zobowiązane były zapewnić właściwy dobór jej uczestników. Uczestnicy brali udział w Zlotach na własną odpowiedzialność. Kierownictwo Zlotu nie

zwracało uczestnikom żadnych poniesionych kosztów z tym związanych, a należało wpłacić wzmiankowane wcześniej „wpisowe” na pokrycie należności związanych także z pamiątkami otrzymywanymi podczas zakończenia (odznaka i dyplom) i innymi kosztami organizacji Zlotu. W wypadku nie zgłoszenia się drużyny lub uczestnika w punkcie wyjściowym, „wpisowe” nie było zwracane. Uczestnicy powinni być zaopatrzeni w odpowiedni ubiór turystyczny, plecak, koc, przybory osobistego użytku, żywność na liczbę dni uczestnictwa i dokumenty osobiste. Każda drużyna obowiązana była posiadać apteczkę, latarkę elektryczną, mapę terenu Zlotu, kuchenkę turystyczną lub naczynie do gotowania posiłków. Pożądane w drużynie były: kompas, aparat fotograficzny, namiot względnie płachty namiotowe tzw. pałatki. Organizatorzy nie gwarantowali zawsze noclegów na trasach zlotowych, wobec tego obowiązywało posiadanie sprzętu biwakowego, za co uczestnicy otrzymywali dodatkowe punkty do książeczek, na podstawie których później mogli być kwalifikowani do odpowiedniej odznaki turystycznej (GOT, KOT, MOT itp.). Na trasach ko-

Beskid Niski
Pogórze Strzyżowsko-Dynowskie
zapraszają na
III Ogólnopolski Zlot Turystów do Dukli
organizowany przez
ZARZĄD ODDZIAŁU PTTK w KROŚNIE n/Wisłokiem
w dniach 19 – 22 lipca 1961 r.
w ramach obchodów 1000-lecia Państwa Polskiego i Roku Ziemi Rzeszowskiej.
Biorąc udział w Zlocie poznasz najpiękniejsze trasy
Beskidu i Pogórza
a nadto postarasz się o przepuszkę w swoim miejscu zamieszkania, zwiedzisz piękne tereny Czechosłowacji.
Atrakcyjne zakątki województwa rzeszowskiego z jego zabytkami kultury i przyrody.
Zgłoś swój udział w Zlocie na adres: Oddział PTTK Krosno n/Wisłokiem ul. Nowotki do dnia 30 czerwca 1961 r.
Szczegóły w afiszach i regulaminach w każdym Oddz. PTTK.
Trasy Zlotu piesze
Nr 1 czterodniowa: Rybnica – Hańcza – Bartne – Wątkowa – Kąty – Nowa Wieś – Dukla
Nr 1 a, trzydniowa: Wapienne – Wątkowa Bartne – Wątkowa – Kąty – Nowa Wieś – Dukla
Nr 2 trzydniowa: Komańcza – Puławy – Iwonice Zdrój – Lubstowa – Nowa Wieś – Dukla
Nr 3 trzydniowa: Strzyżów – Węglówka – Odrzykoń (ruiny Zamku) – Prądky (rezerwat) – Krosno – Żarnowiec (Muzeum M. Ronopnickiej) – Bóbrka (I Kopalnia Nafty) – Wietrno (Grodzisko) – Dukla
Trasa młodzieżowa: Jedlicze – Żarnowiec – Zręcin – Bóbrka – Wietrno – Dukla
Dowolne trasy kolarskie, motorowo – samochodowe i autostopowe.
PZPT Druk Krosno – tel. 401-61 2500 ext. – składowe: 9 V-61 – Pa 17-194

larskich należało potwierdzać obecność co 30 km a na trasach zmotoryzowanych co 100 km. Wymarsz z punktów wyjściowych oraz etapowych winien nastąpić do godziny 9:30.

Pierwsze zloty nie cieszyły się szczególnie dużą frekwencją uczestników: 1959 – 73, 1960 103, 1961 – 114 i 1962 - 74. Początki ich organizacji charakteryzował brak doświadczenia aktywistów Oddziału PTTK Krosno w urządzaniu tego rodzaju przedsięwzięć oraz małe zrozumienie miejscowego społeczeństwa z korzyści płynących z pobytu licznych w terenie podczas zlotów rzesz turystów. Ten stan rzeczy ulegał powolnym zmianom w miarę kolejnych zlotów, w czym dużą rolę odegrał przewodniczący Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Krośnie – Antoni Bal. Na zloty przybywali głównie uczestnicy z odległych stron kraju, którym nie były na ogół znane walory krajobrazowe okolic Dukli, Ziemi Krośnieńskiej, Beskidu Niskiego oraz Pogórza Strzyżowsko-Dynowskiego. Noclegi na trasach zlotów były zazwyczaj organizowane na podstawie wcześniejszej pisemnej rezerwacji w schroniskach funkcjonujących podczas wakacji w szkołach podstawowych (PTSM). Często zdarzało się, zwłaszcza podczas późniejszych zlotów, że noclegi były nieosiągalne wobec zajęcia budynków

ciąg dalszy na str. 22►

Bogu na chwałę, ludziom na ratunek

130 lat Ochotniczej Straży Pożarnej w Dukli

16 czerwca 2019 roku odbył się w Dukli Jubileusz 130. lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Dukli, połączony z przekazaniem do użytkowania nowego samochodu ratowniczo-gaśniczego GCBA 5/36/4,6 SCANIA P410XT.

Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w Sanktuarium św. Jana z Dukli, która została odprawiona w intencji strażaków. Po mszy św. poczty sztandarowe i zaproszeni goście prowadzeni przez małżonki i orkiestrę dętą z Miejsca Piastowego ruszyli w kierunku remizy strażackiej w Dukli. W uroczystości Jubileuszu 130. lecia OSP Dukla uczestniczyli m.in.: gwardian klasztoru OO. Bernardynów w Dukli i kustosz Sanktuarium św. Jana z Dukli o. Tacjan Mróz, wiceprezes Rady Ministrów i Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego prof. dr hab. Piotr Gliński, wicewojewoda podkarpacka Lucyna Podhalicz, europoseł Bogdan Rzońca, przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Jerzy Borcz, burmistrz Dukli Andrzej Bytnar wraz ze współpracownikami, przewodniczący Rady Miejskiej w Dukli Mariusz Folcik wraz z radnymi Rady Miejskiej w Dukli, przewodniczący Rady Powiatu krośnieńskiego Andrzej Kręzałek, prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie - Adam Skiba, Podkarpacki Komendant Wojewódzki PSP - nadbryg. Andrzej Babciec, wiceprezes Zarządu Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Rzeszowie - dh Tadeusz Sieniawski, Komendant Miejski Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie - st. bryg. Mariusz Bieńczyk, prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Krośnie - dh Jan Kilar, poczty sztandarowe zaprzyjaźnionych jednostek OSP, przedstawiciele innych służb mundurowych i ratowniczych: Policji, Lasów Państwowych, GOPR. Przybyłych na plac przy remizie OSP Dukla strażaków i gości przywitał prezes OSP Dukla dh Wiktor Madej, który powiedział:

Jest mi niezmiernie miło, że jako Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Dukli mogę gościć Was w naszym drugim domu jakim jest remiza strażacka. Jubileusz 130. lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Dukli oraz poświęcenie samochodu ratowniczo-gaśniczego Scania jest dla nas niezwykle ważnym wydarzeniem. Tym bardziej cieszymy się, że możemy gościć tak znamienite osobowości w swoich progach i wspólnie celebrować nasze ważne święto. Strażak ochotnik jest zawsze gotowy by służyć.

Naraża swoje zdrowie i życie, aby ratować innych. Naszym hasłem przewodnim jest: „Bogu na chwałę, ludziom na ratunek”. Dziękuję wszystkim, którzy wspierają nas w realizacji naszych celów. Nie sposób nie wymienić organów administracji publicznej: Gminy Dukla, Komendy Głównej, Wojewódzkiej i Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej oraz innych podmiotów, a także sponsorów, bez których nie moglibyśmy profesjonalnie nieść pomoc innym. Z okazji Jubileuszu pragnę także życzyć swoim kolegom ochotnikom i ich Rodzinom zdrowia, siły i wytrwałości, a także tyłu powrotów ile wyjazdów.

Głos zabierali zaproszeni goście, jako pierwszy wystąpił wicepremier prof. Piotr Gliński. Druh Zenon Kostyra przedstawił rys historyczny OSP w Dukli. Po przedstawieniu historii OSP Dukla powiedział: *Pragnę podziękować w imieniu wszystkich strażaków Komendantowi Wojewódzkiemu PSP w Rzeszowie, Prezesowi Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska, Powiatowemu Komendantowi Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie, Posłowi Piotrowi Babinetzowi, Burmistrzowi Dukli i Radzie Miejskiej w Dukli, Komendantowi Gminnemu ZOSP RP w Dukli oraz tym wszystkim, którzy przyczynili się do pozyskania tego samochodu, zorganizowania dzisiejszych uroczystości i ich uświetnienia. Po czym nastąpiło poświęcenie nowego wozu strażackiego przez o. gwardiana Tajcjana Mroza i oficjalne przekazanie strażakom do użytkowania.*

Podczas uroczystości dh Jan Krajmas został odznaczony Medalem Honorowym im. Bolesława Chomicza, nadanym uchwałą prezydium Zarządu Głównego ZOSP RP. Złotym Medalem za Zasługi dla Pożarnictwa odznaczony został Andrzej Bytnar, Brązowym Medalem za Zasługi dla Pożarnictwa odznaczeni zostali: Rafał Jakubowicz, Grażyna Madej, Marcin Szucio, Michał Bauer i Michał Hryneńko. Medalami za „wysługę lat” na rzecz pożarnictwa zostali odznaczeni druhowie: Patryk Agaś, Hubert Kozak, Rafał Jakubowicz, Albert Fornal, Sławomir Helon, Mateusz Torba, Paweł Krajmas, Witold Pietruszka, Jerzy Pęczak,

Wiktor Madej - prezes OSP Dukla

Dariusz Nabagło, Piotr Krutys, Jacek Ukleja, Wojciech Ukleja, Wiktor Madej, Zdzisław Cyran. Odznakę Strażak Wzorowy otrzymali: Albert Fornal, Sławomir Helon, Hubert Kozak, Piotr Krajewski, Arkadiusz Mormol. Druhowie Natalia Kafel i Patryk Zima otrzymali odznaczenie za zasługi na rzecz Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.

Odnaczonym strażakom składam w imieniu własnym i Redakcji Dukli.pl gratulacje, a Ochotniczej Straży Pożarnej w Dukli gratuluję tak pięknego Jubileuszu i składam podziękowanie za ofiarność i dyspozycyjność o każdej porze dnia i nocy w niesieniu pomocy mieszkańcom gminy Dukla i wszystkim potrzebującym. Życzę dużo zdrowia i szczęścia i tyłu powrotów ilu wyjazdów.

Krystyna Boczar-Różewicz
Fot. wkładka, str. 19

Towarzystwo Straży Ogniowej Ochotniczej Miasta Dukli powstało w 1889 roku, a jego założycielami byli: dr wszechnauk medycznych Karol Reiss, aptekarz Juliusz Fiebert ówczesny burmistrz Aleksander Oblaza, Franciszek Srkal, Maurycy Goldhammer, Leon Laliccki i Władysław Ziębiński. Pierwszym naczelnikiem zostaje dr Karol Reiss, a członkami wydziału: Juliusz Fiebert i Maurycy Goldhammer. Uchwalono wówczas wystąpić do Najjaśniejszego

ciąg dalszy na str. 18►

Bogu na chwałę, ludziom na ratunek - 130 lat OSP w Dukli

► dokończenie ze str. 17

Pana, Wydziału Towarzystwa Asekuracyjnego i innych wybitniejszych instytucji oraz zamożnych osób, aby wesprzeć nowo zawiązane Towarzystwo. Pierwsze posiedzenia wydziału odbywały się w kancelarii szkolnej. W sierpniu 1890r. uchwalono, że wieża strażacka ma być urządzona na gruncie hrabiego Męcińskiego na Blichu obok folwarku przy Trakcie Żmigrodzkim, a panowie naczelnicy udają się do hrabiego celem wyjednięcia materiału i wystawienia wieży. Towarzystwo przyjęło zapomogę Jego Cesarskiej Mości w kwocie 80 złotych reńskich, za którą kupiono dwa wozy kołowe na beczki z wodą, pierwsze mundury i rekwizyty strażackie. Według protokołu z posiedzenia Towarzystwa z dnia 10 maja 1891 – cytuję zapis: „Pan sekretarz oznajmia zgromadzonym, że Straż Ochotnicza Ogniowa Dukielska ukonstytuowała się dnia 15 – grudnia 1889r. W dniu tym, bowiem na zgromadzeniu zwołanym przez założycieli Straży wybrano naczelnika jak też cały wydział. Od tego dnia zaczęła przeto faktycznie istnieć Straż Ochotnicza Dukielska”.

W 1892r. Zakupiono pierwszą sikawkę ciągniętą przez ludzi, helmy mosiężne i dzwonek alarmowy, który umieszczono na lipie obok szkoły i przeniesiono wieżę na targowicę. W latach 1897-1900 były wzmianki dotyczące po-

trzeby wykonania sztandaru dla straży wraz z wizerunkiem św. Floriana i bł. Jana z Dukli. W kolejnych latach następuje załamanie działalności straży z powodu braku subwencji władz gminnych, niesnasek i braku zainteresowania inteligencji losami Towarzystwa. Dopiero w 1908r. gdy potężny pożar zniszczył jedną stronę dukielskiego rynku przybyło wielu nowych członków. W tym samym roku naczelnikiem zostaje sędzia Karol Konopacki, który swoim działaniem uratował straż, wybudowano też nową strażnicę przy szkole.

Czasy świetności swojej działalności straż przeżywa w okresie międzywojennym dzięki księdzu kanonikowi Antoniemu Typrończowi, który pełnił zarówno funkcję burmistrza jak i prezesa straży od 1924 r. W 1935 zakupiono pierwszą sikawkę motorową. Po II wojnie światowej na przełomie lat 50-tych i 60-tych XX w. wybudowano nową remizę przy magistracie. Od tego czasu Straż Dukielska ciągle się rozwija i wyposaża w nowy sprzęt przeciwpożarowy, samochody oraz podnosi swoje kwalifikacje.

W 1989 r. uroczystie obchodzono stulecie istnienia Straży Dukielskiej, z tej okazji jednostce ufundowany został sztandar przez Urząd Miasta i Gminy Dukla. Jednostka została odznaczona

Złotym Znakiem Związku. W 1995 r. dukielska OSP jako jednostka wiodąca na terenie gminy Dukla zostaje włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego i bierze udział w licznych akcjach ratowniczo- gaśniczych pod dowództwem naczelników i prezesów, do których należeli: Tadeusz Rząca, Zbigniew Ukleja, Wojciech Piróg, Andrzej Ukleja, Zenon Kostyra, Jacek Ukleja i obecnie pełniący funkcję prezesa Wiktor Madej i naczelnik Maciej Jankowski.

Rok 1997 jest rokiem szczególnym z uwagi na wizytę Ojca Świętego Jana Pawła II w Dukli w dniu 9 czerwca w związku z kanonizacją naszego rodaka św. Jana z Dukli. Podczas uroczystości zaszczytną służbę porządkową pełnili strażacy dukielscy i z innych jednostek OSP gminy Dukla, którymi dowodził ówczesny naczelnik druż Zenon Kostyra.

W 1999 r. podczas obchodów 110-lecia OSP otrzymuje nowy samochód do ratownictwa technicznego Lublin II. W 2005 r. podczas uroczystości 115-lecia straży zostaje oddany do użytku piękny obiekt Baza Ratownictwa Ogólnego, w którym oprócz straży znajduje się siedziba załogi karetki Pogotowia Ratunkowego oraz GOPR. W 2006 roku OSP zostaje wyposażona w nowoczesny samochód ratowniczo-gaśniczy GBA „MERCEDES”, pozyskany dzięki szczególnym staraniom ówczesnego burmistrza Marka Górnika.

W 120 rocznicę istnienia OSP otrzymuje następny samochód przystosowany do ratownictwa technicznego „Fiat Ducato”. W 130 rocznicę tj. w 2019 roku OSP otrzymuje następny nowoczesny samochód ratowniczo-gaśniczy GCBA „SCANIA”. Wartość tego samochodu wynosi 1 020 900 złotych i został on zakupiony z dotacji otrzymanych od: Komendy Głównej PSP, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie oraz funduszy Gminy Dukla.

W 2018 r. dukielska OSP wyjeżdżała do 119 zdarzeń i działań ratowniczo-gaśniczych, a w tym roku już 86 razy.

Wspólne zdjęcie strażaków ochotników z wicepremierem prof. dr hab. Piotrem Glińskim i zaproszonymi na Jubileusz gośćmi przed kościołem św. Jana z Dukli w Dukli

Zaproszeni goście w drodze do remizy OSP Dukla

Parada przez miasto

Jan Krajmas przyjmuje Medal Honorowy im. Bolesława Chomicza z rąk wicepremiera Piotra Glińskiego

Oficjalne przekazanie wozu strażackiego OSP Dukla

Fot. kbr

Pierwsze miejsce w Polsce dla dukielskich gimnazjalistów

Uczniowie dukielskiego Gimnazjum: Aleksandra Belczyk, Wiktoria Jakiela, Aleksandra Smaś i Bartosz Zych wywalczyli pierwsze miejsce w XVIII Ogólnopolskim Konkursie Przyrodniczym „Poznajemy Parki Krajobrazowe Polski”. Konkurs odbył się Mazowieckim Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Warszawie i składał się z testu wiedzy, rozpoznawania gatunków flory i fauny oraz interpretacji mapy. Wcześniej należało zwyciężyć w eliminacjach parkowych, regionalnych i wojewódzkich. Uczniów do konkursu przygotowywała Pani Małgorzata Kusiak.

Serdeczne gratulacje dla uczniów i nauczycieli

kbr

Fot. wkładka, str. 19

1. miejsce w Polsce dla dukielskich gimnazjalistów

Fot. [arch. Gimnazjum w Dukli]

Autorzy sukcesu z nauczycielką Małgorzatą Kusiak

Podczas gali wręczenia dyplomów

III Forum Stowarzyszeń Beskidu Niskiego

Wicepremier Piotr Gliński był gościem specjalnym III Forum

Honorowi goście III Forum

III Forum Stowarzyszeń Beskidu Niskiego – Iwonicz Zdrój

W sobotę 15 czerwca 2019 r. w Iwoniczu Zdroju odbyło się III Forum Beskidu Niskiego. Wzięło w nim udział 140 osób, w tym przedstawiciele 60 organizacji z powiatów jasielskiego, sanockiego i krośnieńskiego. Gośćmi specjalnymi byli członkowie Komitetu ds. Pożytku Publicznego – prof. dr hab. Piotr Gliński oraz Wojciech Kaczmarczyk.

Przybyłych gości przywitała Mirosława Widurek – przewodnicząca Stowarzyszenia „Dla Równości” z Draganowej, członek krajowej i wojewódzkiej Rady Pożytku Publicznego, wiceburmistrz Dukli Łukasz Piróg jako organizator I Forum, były wójt Komańczy Stanisław Bielawka – organizator II Forum i burmistrz Iwonicza-Zdroju Witold Kocaj organizator tegorocznego III Forum Stowarzyszeń Beskidu Niskiego. Gościem Specjalnym III Forum był wicepremier prof. dr hab. Piotr Gliński, który w swoim wystąpieniu przedstawił nowe programy realizowane przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W spotkaniu wzięła również udział Ewa Draus – wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, Maria Kurowska – członek Zarządu WP, Józefa Winnicka – Sawczuk – radna powiatu krośnieńskiego. Przedsięwzięcie objął patronatem marszałek

niądze na kapitały żelazne, z trzeciej strony żeby można było przyznawać granty bez wkładu własnego. Czasem jest taka sytuacja, że nie ma wkładu własnego, a pomysł jest tak fajny, że państwo powinno te środki przeznaczyć – powiedział Wicepremier i Przewodniczący Komitetu ds. Pożytku Publicznego. W ramach Forum odbyła się dyskusja panelowa na temat „Czy Lokalne Grupy Działania mogą być lokalnymi liderami NGO?”, w której uczestniczył także Wojciech Kaczmarczyk – dyrektor Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W spotkaniu wzięła również udział Ewa Draus – wicemarszałek Województwa Podkarpackiego, Maria Kurowska – członek Zarządu WP, Józefa Winnicka – Sawczuk – radna powiatu krośnieńskiego. Przedsięwzięcie objął patronatem marszałek

Natalia Kuliga-Helnarska

województwa podkarpackiego Władysław Ortyl. W Forum uczestniczyli społecznicy działający w przeróżnych stowarzyszeniach, które organizują warsztaty, kursy kulinarne, dbają o przekazywanie tradycji czy wreszcie – jako wolontariusze – opiekują się potrzebującymi. Podczas Forum w Iwoniczu Zdroju dzielili się oni swoimi sukcesami, ale też zwracali uwagę na problemy. Te największe dotyczą funduszy. Kierownik Biura LGD „Kraina Nafty” Natalia Kuliga-Helnarska przedstawiła prezentację „Rola i działalność Lokalnej Grupy działania „Kraina Nafty”.

Program Forum zawierał również prezentację i degustację regionalnych, tradycyjnych potraw przez Koła Gospodyń Wiejskich z powiatu krośnieńskiego, jasielskiego i sanockiego oraz koncerty zespołów i różnych wykonawców, m.in. wystąpił zespół „Tereściacy” z Zawadki Rymanowskiej.

kbr

Fot. wkładka str. 20

Butawa z Lipowicy

Fot. Artur Hejnar

Krzysztof Wiśniowski z butawą

Butawa od góry i dołu

Pociągiem napędowym w stronę ekologii

Uczestnicy finału konkursu wraz z opiekunami

Fot. [arch. UM w Dukli]

Podczas wycieczki w Bieszczady - przed wagonem kolejki wąskotorowej

Wspomnienie o Andrzeju Lisiku

Andrzej Lisik w Norwegii. Fot. [arch. autora]

20 lat minęło...

Uczniowie i profesorowie przed kościołem św. Jana z Dukli. Fot. Bogdan Szczurek

20 lat minęło jak jeden dzień

Liceum dukielskie kultywuje tradycje uroczystych spotkań jubileuszowych. Tym razem **maturzyści rocznika 1998 świętowali swoje 20-lecie**. Aż żal serce ścisnąć patrząc jak niszczeje zabytkowy budynek naszej dukielskiej „Alma Mater”.

Klasa IV b miała dwóch dyrektorów i dwóch wychowawców, gdy pan Janusz Kosztyła – pierwszy wychowawca został wybrany dyrektorem szkoły, przekazał wychowawstwo Marii Walczak.

Profesorowie dukielskiego liceum (od lewej): Maria Walczak, Jolanta Wojdyła, Lucyna Szemela, Jadwiga Morawska, Janusz Kosztyła, Magdalena Kałucka-Michalik, Wanda Czekaj

Uroczystość jubileuszowa rozpoczęła się mszą św. w klasztorze OO. Bernardynów, po czym udaliśmy się na groby śp. o. Cecyliana wyjątkowego katechety i Fryderyka Krówki wyjątkowego profesora-dżentelmena. Kolaż obfitująca wspomnieniami była ostatnim punktem spotkania. Sentymentalnych wspomnień dostarczyła prezentacja multimedialna z 4 lat liceum przygotowana przez Monikę, Renatkę i Joasię. Oczywiście lista obecności została sprawdzona, 5 osób nieobecnych nieusprawiedliwionych, 22 obecnych dokonało osobistej prezentacji. Fantastycznym rytasem okazał się tiszert opisany przez uczniów i подарowany 22 lata temu kochanemu wychowawcy profesorowi Kosztyle, a przechowywany jako wyjątkowy talizman. Aby taka chwila trwała wiecznie koszulka z tyłu została opisana w 2019 roku i będzie czekać do następnego zjazdu.

Wszyscy uczestnicy wykształceni, na różnych stanowiskach w kraju i zagranicą, ale przede wszystkim kulturalni, dobrze wychowani, a to zasługa rodziców i szkoły.

Miło było słyszeć że czytają gazetę dukielską, śledzą relacje z moich wypraw. Cenne są stwierdzenia, że LICEUM DUKIELSKIE DAŁO IM SOLIDNE PODWALINY DO DALSZYCH SUKCESÓW, a piękne przyrodniczo i zasobne kulturowo środowisko Beskidu dukielskiego ma szczególną moc.

Maria Walczak
Fot. licealiści

Ogólnopolski Zlot Turystów do Dukli

► dokończenie ze str. 16

szkolnych na letnie kolonie lub obozy organizowane przez zakłady pracy. Ostatni zlotowy nocleg w Dukli organizowany był w budynku Szkoły Podstawowej Nr 2 przy ulicy Kościuszki, pełniąc funkcję szkolnego schroniska młodzieżowego, w domkach campingowych znajdujących się w parku obok pałacu oraz w hotelu miejskim „Turysta”, zlokalizowanym w rynku, który przejął później krośnieński Oddział PTTK na stację turystyczną, przekształconą następnie w schronisko. Dla pozostałych turystów nocleg był organizowany w namiotach rozbitych obok miejsca zakończenia Zlotu. Powrót uczestników odbywał się przeważnie transportem kolejowym w przeciągu trzech dni po zakończeniu Zlotu na podstawie zniżek kolejowych 50% przyznanych przez Centralny Zarząd Przewozów Kolejowych Ministerstwa Komunikacji na wniosek Zarządu Głównego PTTK, za opłatą ustaloną taryfą kolejową. Następowo to ze stacji kolejowej Krosno do miejsca zamieszkania. Od lat siedemdziesiątych (1977) zniżka wynosiła 33% taryfy kolejowej.

Każdy ostatni dzień Zlotu gromadził jego uczestników przeważnie na dukielskim rynku, gdzie następowało uroczyste otwarcie zakończenia z ewentualnym wiecem z okazji przypadających świąt (22 lipca – rocznica tzw. manifestu PKWN) lub rocznic państwowych. Po tym odbywał się pochód ulicami Dukli i złożenie kwiatów przed obeliskiem/pomnikiem na cmentarzu wojennym oraz w Dolinie Śmierci. Następ-

nie udawano się gromadnie przeważnie do parku przy dukielskim pałacu, gdzie do późnych godzin nocnych trwały uroczystości zakończenia Zlotu. Organizowano kolarski i motorowy tor przeszkód oraz rozgrywki piłki siatkowej i piłki ręcznej. Drużyny uczestników brały też licznie udział w zawodach rozbijania namiotów na czas oraz gotowania potraw. Potem rozpalano ogniska i realizowany był bogaty program artystyczny, podczas którego słuchano i oglądano na estradzie w parku występy orkiestr i zespołów regionalnych oraz drużyn zlotowych. Urządzano także zgaduj-zgadule, po czym wręczano nagrody jej zwycięzcom oraz zwycięzcom zawodów i gier sportowych. Nagrody, czyli m.in. chlebaki, manierki, kuchenki turystyczne i inny sprzęt potrzebny podczas wędrówki, nabywane były przez organizatora Zlotów przeważnie w sklepie sportowym nr 8 PSS Społem „Robotnik” Krosno na ulicy Franciszkańskiej, prawie naprzeciw pracowni fotograficznej prezesa Niepokojka i zapewne nie bez jego osobistego zaangażowania. Liczne były przypadki fundowania nagród lub upominków przez

Beskid Niski
Pogórze Strzyżowsko-Dynowskie

zapraszają na

X OGÓLNOPOLSKI ZLOT TURYSTÓW do Dukli

SZLAKIEM ZWYCIĘSTW
ARMII RADZIECKIEJ I CZECHOSŁOWACKIEJ

organizowany przez
ZARZĄD ODDZIAŁU PTTK i ZARZĄD POWIATOWY TPPR W KROŚNIE n WISŁOKIEM

w dniach
19 – 22 lipca 1960 r.

w ramach obchodów 1000-lecia Państwa Polskiego

korając udział w Zlocie poznasz najpiękniejsze trasy
BESKIDU
i POGÓRZA

Atrakcyjne zakątki województwa rzeszowskiego z jego
abytkami kultury i przyrody.

Zgłoś swój udział w Zlocie na adres: Oddział PTTK
Krosno n/Wisłokiem ul. Nowoiki 16 do dnia 30 czerwca 1960 r.

szczegóły w afiszach i regulaminach w każdym Oddz. PTTK i Z. Pow. TPPR

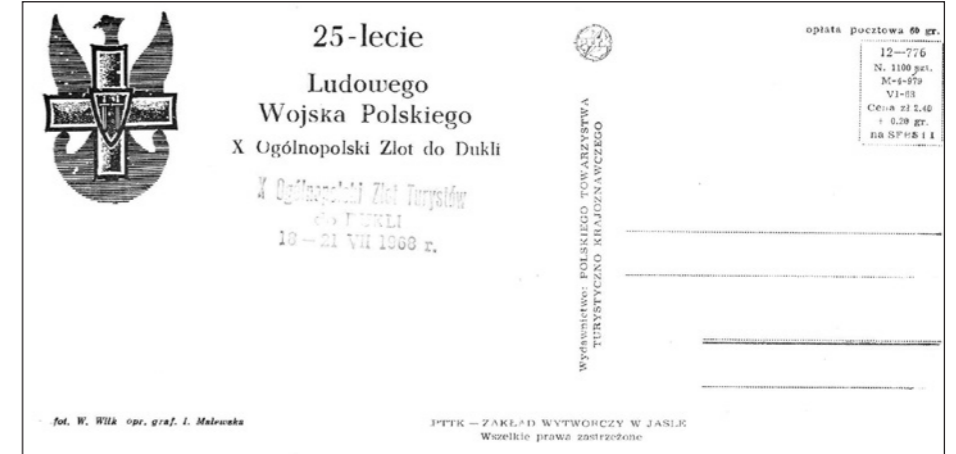
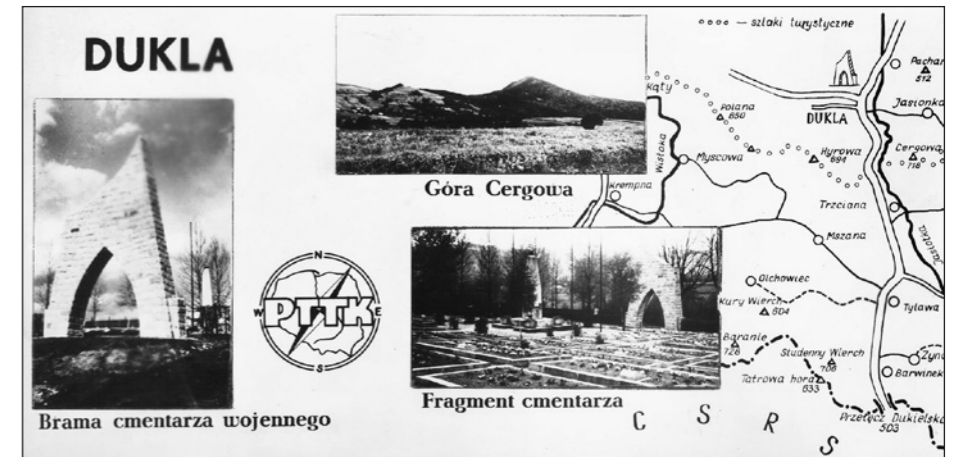
zakłady pracy lub organizacje społeczne dotowane przez Państwo. Niejednokrotnie pogoda przeszkadzała w realizacji takiego scenariusza zakończenia Zlotu, więc w zamkniętych pomieszczeniach przy ograniczonej liczbie uczestników urządzano skromniejsze uroczystości. Na występy w plenerze przybywali też tłumnie mieszkańcy Dukli i okolic, więc spotkanie trwało do późnych godzin nocnych. Jeszcze po zakończeniu tej części Zlotów, przeważnie w podgrupach, następowała wymiana wrażeń zlotowych. W latach siedemdziesiątych ubiegłego stulecia wprowadzono centralnie „Kartę turysty”, która stanowiła określenie zbioru praw i obowiązków turystów i uczestników imprez turystycznych. Turysty indywidualni – uczestnicy Zlotu mieli obowiązek dokonać ubezpieczenia swojej osoby od nieszczęśliwych wypadków oraz odpowiedzialności cywilnej, oprócz ubezpieczenia realizowanego przez organizatora. Jednostki zgłaszające drużyny miały obowiązek dokonać ubezpieczenia ich uczestników od nieszczęśliwych wypadków.

W roku 1960 w trakcie zakończenia II Zlotu zaproponowano zorganizowanie muzeum w dawnym pałacu Mniszchów, w którym prezentowano by zbiory związane

► z bitwą o Przełęcz Dukielską. Budynek pałacu było wówczas w stanie ruiny (bez dachu, stropów, drzwi i okien – pozostały jedynie mury), lepiej przedstawiały się obie zamieszkałe oficyny. Podczas zakończenia III Zlotu w 1961 roku wystąpił Państwowy Ukraiński Zespół ze Lwowa. W VI Zlocie w 1964 roku brała udział dwudziestoosobowa grupa turystów czechosłowackich. Wtedy też, 21 lipca, odbył się pokaz ogni sztucznych. Nazajutrz na cmentarzu wojennym odbyło się złożenie 27 wieńców na grobach poległych żołnierzy sowieckich i czesko-słowackich w zmaganiach z 1944 roku w operacji dukielsko-preszowskiej. W uroczystości wzięło udział ponad trzy tysiące osób. Delegacja uczestników Zlotu wzięła udział w połączonych sesjach Miejskiej Rady Narodowej w Dukli i Gromadzkiej Rady Narodowej w Nadolu. Na koniec odbył się mecz piłki nożnej reprezentacji uczestników z Czechosłowacji z reprezentacją uczestników z Polski, po czym komendant ogłosił zakończenie Zlotu. W godzinach wieczornych odbył się w parku przypałacowym festyn z zabawą taneczną, w którym wzięli udział liczni uczestnicy Zlotu. Komenda Zlotu przyznała uczestnikom 28 nagród rzeczowych ufundowanych przez zakłady pracy i osoby prywatne. Koszty VI Zlotu składające się na druk 2 000 regulaminów, 3 000 afiszów, 2 000 zgłoszeń i 200 kart drogowych pokrył WKFiT w Rzeszowie. Koszty związane z wykonaniem 500 sztuk pamiątkowych odznak zlotowych, 150 sztuk proporczyków i 100 sztuk przyszynek pokrył WKZZ w Rzeszowie. Koszty delegacji organizatorów w fazie przygotowania jak

Komenda I OZT w Dukli w Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Kościuszki - 1959

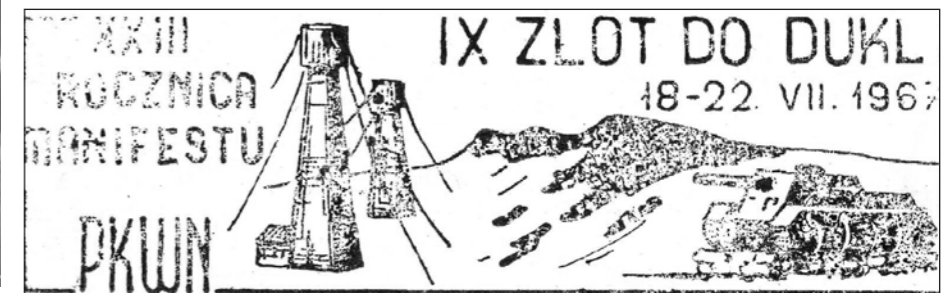

Okolicznościowa widokówka związana z X zlotem - awers i poniżej rewers

również na czas Zlotu pokrył PKFiT w Krośnie. Zarząd Główny Związku Zawodowego Górników Naftowców w Krośnie sfinansował koszt posiłku 54 osób zespołu estradowego w czasie występów w Dukli w dniach 21 i 22 lipca. Zjednoczenie Budowy Kopalnictwa w Krośnie zorganizowało w dniu 22 lipca transport zespołów artystycznych z Krosna do Dukli i z powrotem. Spółdzielnia Pracy Remontowo-Budowlana „Świt” w Krośnie użyczyła w dniu 21 lipca samochód „Żuk” do przewozu z Krosna do Dukli i z powrotem zespołu estradowego, a w dniu następnym firmowymi samochodami „Żuk” i „Star” przewiozła turystów na wycieczki do „Doliny Śmierci” i do Barwinka. Wykonano ponadto 300 dyplomów pamiątkowych dla uczestników Zlotu. Komenda Zlotu po jego zakończeniu przekazała Zarządowi Oddziału PTTK

w Krośnie do wykorzystania 2 + 67 odznak zlotowych, 2 + 6 przyszynek zlotowych oraz 3 + 30 proporczyków zlotowych przyjmując, że dochód uzyskany z wymienionych pamiątek uznany będzie jako wpływ z VI OZT do Dukli. Wtedy też metalowe znaczki zlotowe wykonano w wersji na szpilkę, w odróżnieniu od pozostałych edycji OZT w Dukli, kiedy to znaczki zlotowe posiadały słupek z nakrętką. Ponadto wśród uczestników tego Zlotu rozdysponowano metalową przyszynek będącą dwukrotnym powiększeniem wspomnianego metalowego (aluminium) znaczka zlotowego. VII Zlot organizowany był w innym niż dotychczas lipcowym terminie, albowiem w dniach 5-8 sierpnia 1965 roku i zakończył się w Dukli.

Opracował
Janusz Kubit
(cdn.)

Okolicznościowy stempel pocztowy stosowany przez UP Dukla przy IX zlocie

Występ folklorystycznego zespołu ze Lwowa na III OZT w Dukli w 1961 r. - scena w parku dukielskim

ATA CYKLO KARPATY

Cyklokarpaty Kluszkowce Siódme miejsce kolarzy górskich MTB MOSiR Dukla

Trzecia runda maratonów rowerowych Cyklokarpaty odbyła się w Kluszkowcach w ramach święta rowerowego JoyRide Festiwal. Jest to jeden z najtrudniejszych maratonów w cyklu. Wymaga od kolarza wytrzymałości, techniki, odpowiedniej kondycji oraz radzenia sobie z bólem. Zawodnicy kończący ten maraton wiedzą po nim co oznacza „Pure MTB”. Nasza sekcja drużynowo wyjechała siódmy wynik będąc reprezentowana przez dwunastu zawodników MTB MOSiR Dukla. Indywidualnie, brawa dla naszych najmłodszych kolarzy **Wiktora Litwina** oraz **Adriana Czarnawskiego**, którzy poradzili

sobie bardzo dobrze na dystansie Hobby. **Krystian Rynkar** wygrywa swoją kategorię HM2. Na najdłuższym dystansie **Jacek Szczurek** jest drugi w kat. wiekowej GM4.

Dystans Hobby 29,8 km

- Kategoria HM0**
10. Wiktor Litwin
11. Adrian Czarnawski

- Kategoria HM2**
1. Krystian Rynkar
18. Norbert Sudia
23. Konrad Zima

- Kategoria HM3**
24. Szymon Lorenc

- Kategoria HM4**
6. Rafał Dłużniewski

Dystans Mega 53 km

- Kategoria MM1**
2. Gabriel Kowalski

- Kategoria MM3**
13. Paweł Litwin
37. Mateusz Lorenc

Dystans Giga 71 km

- Kategoria GM2**
DNF. Michał Niezgoda

- Kategoria GM4**
2. Jacek Szczurek

Klasyfikacja drużynowa

7. MTB MOSiR Dukla

Mateusz Lorenc

Fot. Wiktor Bubniak

Szóste miejsce MTB MOSiR Dukla w Cyklokarpaty Pruchnik

W sobotę zawodnicy sekcji MTB MOSiR Dukla ścigali się w Pruchniku na Cyklokarpatach. Piękna pogoda, wszyscy uśmiechnięci bo wreszcie słońce dla wszystkich zaświeciło. Jednak na leśnych ścieżkach spore ilości błota, z którym przyszło się zmierzyć niemal przez cały wyścig. Naszym zawodnikom to nie przeszkadzało, wszyscy cali dojechali do mety. Pecha miał jedynie Jacek Szczurek, który przydzwonił i złamał kierownicę. Drużynowo zajmujemy szóste miejsce.

Wyniki kolarzy góskich MTB MOSiR Dukla w Cyklokarpaty Pruchnik, 1.06.2019

Dystans Hobby 30 km

- Kat. HM0**
10. Adrian Czarnawski
16. Wiktor Litwin

- Kat. MH2**
9. Norbert Sudia
11. Konrad Zima
18. Michał Nykiel

Dystans Mega 45 km

- Kat. MM1**
2. Gabriel Kowalski

- Kat. MM2**
3. Krystian Rynkar

- Kat. MM3**
26. Bogusław Belcik
32. Marcin Walaszczyk

Fot. Wiktor Bubniak

Dystans Giga 65 km

- Kat. GM3**

9. Paweł Litwin
12. Mateusz Lorenc

- Kat. GM4**
DNF. Jacek Szczurek

Klasyfikacja drużynowa

6. MTB MOSiR Dukla

Mateusz Lorenc

Podkarpacka Liga Rowerowa w Łysej Górze

W niedzielę 2 czerwca br. miała miejsce kolejna runda Podkarpackiej Ligi Rowerowej w Łysej Górze. Zawody cieszą się dużą popularnością wśród najmłodszych adeptów MTB.

W grupie młodzieżowej wystartowało kilkoro naszych zawodników zajmując bardzo dobre miejsca w swoich kategoriach wiekowych.

Wyniki naszych zawodników w zawodach Podkarpackiej Ligi Rowerowej w Łysej Górze:

Kat. 7-8 lat dziewczynki

1. Amelia Burda

Kat. 9-10 lat chłopcy

6. Staś Szopa

Kat. 11-12 lat dziewcząt

7. Joanna Burda

Kat. kobiet powyżej 16 lat

2. Renata Burda

Kat. młodzik 13-14 lat

6. Alex Kuc

8. Adrian Czarnawski

Kat. Junior 17-19 lat

1. Gabriel Kowalski

Kat. Masters II 40-49 lat

1. Robert Albrycht

Autor: Mateusz Lorenc

Fot. [arch. MOSiR Dukla]

Puchar Doliny Popradu 2019

W miejscowości Rytro, koło Starego Sącza odbyła się pierwsza runda cyklu „Puchar Doliny Popradu” w kolarstwie górskim formuły XCO. W zawodach byliśmy reprezentowani przez najmłodszych kolarzy sekcji MTB MOSiR Dukla. W swoich kategoriach wiekowych najlepsi byli: **Gabriel Kowalski**, **Iza Marek**, **Staś Szopa**. Drugie miejsce w kat. wiekowej zajął **Kamil Marek**, **Adrian Czarnawski** był piąty. Wiktor Litwin nie ukończył rywalizacji.

Mateusz Lorenc

Fot. [arch. MOSiR Dukla]

Podsumowanie Gminnej Ligi Sportowej

Szków Podstawowych Gminy Dukla

5 czerwca 2019 r. w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji odbyło się podsumowanie rozgrywek Gminnej Ligi Sportowej. Głównym celem miało być popularyzowanie konkretnych dyscyplin sportu oraz dbanie o rozwój aktywności ruchowej wśród dzieci. Liga miała służyć zaangażowaniu dzieci szkół z Gminy Dukla do harmonijnego rozwoju we wszystkich dyscyplinach sportowych. Była jednocześnie eliminacją do zawodów powiatowych organizowanych przez Powiatowy Związek Sportowy w Krośnie.

Dzieci i młodzież przez cały rok szkolny uczestniczyli w rozgrywkach i rywalizowali ze sobą w takich dyscyplinach jak: piłka nożna, lekkoatletyka, tenis stołowy, szachy, badminton, piłka siatkowa i baw się z nami. Rozegrano jedenaście konkurencji sportowych, z których zsumowano punkty i na koniec

zmagania z trudem wyłoniono zwycięzców ligi.

Klasyfikacja generalna:

- 1.SP Dukla – 575 pkt.
- 2.SP Jasionka – 465 pkt.
- 2.SP Łęki Dukielskie – 465 pkt.
- 4.SP Tylawa – 435 pkt.
- 5.SP Iwla – 335 pkt.
- 6.SP Wietrzno – 270 pkt.
- 7.SP Równe – 195 pkt.
- 8.SP Głojce – 90 pkt.

Uroczyste wręczenie nagród odbędzie się podczas Dni Dukli 2019. Na nagrody Pan Andrzej Bytnar Burmistrz Dukli przeznaczył kwotę 18 tys. zł na zakup sprzętu sportowego do szkół.

Założone cele zostały w pełni zrealizowane. Uczniowie brali udział we wszystkich dyscyplinach. Trudno powiedzieć

kiedy tylu uczestników uczestniczyło w zawodach sportowych w gminie. Gminna Liga Sportowa spełniła swoją rolę.

Podziękowania za zaangażowanie należą się nauczycielom wychowania fizycznego, dyrektorom szkół za wyrozumiałość (ciągłe wyjazdy), Dyrektorowi MOSiR-u panu Michałowi Szopie za udostępnienie obiektów, pracownikom MOSiR za pomoc i organizację zawodów.

Szczególne podziękowania należą się panu Krzysztofowi Belczykowi za organizację i przeprowadzenie rozgrywek badmintonowych, które były rozgrywane po raz pierwszy.

Gratuluje zwycięzcom i życzę miłej atmosfery i dobrej zabawy już we wrześniu na rozpoczęciu kolejnej Gminnej Ligi Sportowej Szkół Podstawowych Gminy Dukla.

Autor: Jerzy Gunia

Wicemistrzyni Regionalnej Ligi Mini Piłki Siatkowej w sezonie 2019

Zuzanna Krowicka, Julia Sajdak, Aleksandra Jurczyk, Martyna Pawlik, Emilka Szczęsny, Julia Szczurek, Maja Szwast, Zuzanna Belcik, Martyna Czaja zostały wicemistrzyniami Regionalnej Ligi Mini Piłki Siatkowej w sezonie 2019!! Siedem zespołów od stycznia rywalizowało aż w 5-ciu turniejach w ramach ligi. Ostatni decydujący turniej odbył się 7 czerwca w hali GOSiRu Jedlicze. Nasze zawodniczki nie pozostawiły złudzeń rywalkom, że to im należy się 2 miejsce w całej lidze. Zwyciężyły siatkarki z MOSiR Jasło. Tuż za naszą drużyną uplasowały się dziewczęta ze Szkoły Podstawowej w Krościenku Wyżnym, GOSiRki Jedlicze, Karpaty MOSiR Krosno, Szkoła Podstawowa z Jaszczwi i Szkoła Podstawowa z Żarnowca. Tegoroczna edycja przez wielu uznawana za najlepszą pod względem sportowej rywalizacji, siatkarskich umiejętności obfitowała w wiele wspaniałych spotkań, w których zawodniczki pokazały mnóstwo efektywnych i przemyślanych zagrań. Tym bardziej wszystkim naszym siatkarkom należy się ogromne słowa uznania i brawa za ambitną walkę we wszystkich rozegranych

spotkaniach. Pokazały, że tworzą wspaniałą grupę, która nie boi się pracy na treningach efektem czego jest nie tylko 2 miejsce w Regionalnej Lidze Mini Piłki Siatkowej, ale również świetne występy na różnych turniejach: półfinał wojewódzki w zawodach szkolnych, świetne eliminacje i występ w finale wojewódzkim Kinder+Sport, wysokie miejsce w międzynarodowym turnieju w Jaśle oraz innych turniejach w których brały udział. Dla części z nich jest to koniec przygody z mini piłką siatkową, a możliwość dalszego rozwoju i gry w tradycyjnej „sześciopersonowej” siatkówce, ale pozostają dziewczęta, które już osiągnęły tak wiele, a za rok dalej będą mogły rywalizować na parkietach mini piłki siatkowej o jeszcze lepsze rezultaty. Czego im serdecznie życzymy oraz zachęcamy młodsze dziewczęta do dołączenia do sekcji piłki siatkowej MOSiR Dukla.

Cały skład sekcji piłki siatkowej, która rozegrała świetny sezon 2018/19: **Maja Szwast, Julia Szczurek, Emilka Szczęsny, Zuzanna Krowicka, Aleksandra Jurczyk, Martyna Pawlik, Julia Sajdak, Zuzanna Belcik, Martyna Czaja, Emilka Rapała, Patrycja Szczepanik.**

Autor: Damian Leśniak, Fot. Andrzej Tenerowicz

UKS Dębowiec – MOSiR Dukla 2:2

Nierozstrzygnięty pozostał towarzyski mecz piłki siatkowej pomiędzy zawodniczkami **MOSiR Dukla**, a zespołem **UKS Dębowiec**. Spotkanie zakończyło się wynikiem 2-2. Nasze siatkarki dobrze rozpoczęły mecz prowadząc niemal całego seta. Niestety w końcówce kilka błędów spowodowało, że to gospodynie cieszyły się ze zwycięstwa w tym secie – 25:20. Dwa kolejne sety to już koncertowa gra naszego zespołu i zwycięstwa 25:21 i 25:10. Czwarty set zdecydowanie wygrywają zawodniczki z Dębowca 25:14. Szkoda, że nie udało się rozegrać tie-break i rozstrzygnąć, która drużyna zwyciężyła. Wiemy, jednak że dojdzie do meczu rewanżowego tym razem w dukielskiej hali. Już teraz serdecznie zapraszamy wszystkich do kibicowania a o dokładnym terminie meczu będziemy informować.

UKS Dębowiec – MOSiR Dukla 2:2 (25:20, 21:25, 10:25, 25:14)

Skład drużyny: **Kinga Długosz, Kinga Węgrzyn, Natalia Kozak, Martyna Belczyk, Kamila Klimkiewicz, Zuzanna Kusz, Oliwia Zima, Agata Łukasik, Julia Helon, Marcelina Krówka.**

Autor/Fot. Damian Leśniak

Szymon Sporek i Michał Olbrycht

brązowymi medalistami Mistrzostw Polski

W dniach 29-31.05.2019 w Zielonej Górze – Drzonkowie na obiektach Wojewódzkiego Ośrodka Sportu i Rekreacji rozegrano Finał Ogólnopolskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej w Tenisie Stołowym (czyli Mistrzostwa Polski drużyn złożonych z uczniów klas 7-8 szkół podstawowych lub klasy trzeciej gimnazjum). Wzięło w nich udział 19 najlepszych szkół w kategorii chłopców i 21 szkół w kategorii dziewcząt. Województwo podkarpackie reprezentowane było przez drużyny **Szkoły Podstawowej w Dukli i Szkoły Podstawowej Wólka Łętowska.**

Znakomicie spisała się drużyna Szkoły Podstawowej z Dukli w składzie **Sporek Szymon i Olbrycht Michał**, która zajęła **III miejsce w Polsce.** Gratulujemy!

**Jerzy Pietruszka
Fot. wkładka str. 31**

IX Gminna Liga Szachowa o Puchar Burmistrza Dukli

26 kwietnia 2019 r. w Szkole Podstawowej w Iwli odbył się drugi turniej szachowy w ramach rozgrywek Gminnej Ligi Sportowej. W zawodach wzięło udział 40 zawodników ze szkół: Jasionki, Dukli, Łęk Dukielskich, Tylawy, Wietrzna, Głojsce i Iwli.

Turniej rozgrywany był na dystansie 9 rund systemem szwajcarskim, tempem 15 minut + 3 sekundy na ruch dla zawodnika. Do klasyfikacji generalnej zaliczany jest wynik 3 najlepszych zawodników ze szkoły.

Wszystkie drużyny otrzymały dyplomy, natomiast trzy pierwsze puchary.

Dla zawodników czterech najlepszych drużyn UKS Rekord Iwla przygotował drobne upominki.

Szczegółowe wyniki na stronie: <http://www.chessarbiter.com/> turnieje

Jerzy Gunia, fot. str. 31

Gospodarstwo ogrodnicze „Ola”

Cergowa 222

(kolo firmy TransBieszczady)

Oferuje kwiaty balkonowe i ogrodowe:

- chryzantemy - sadzonki - 3 zł
- hortensja - od 15 zł
- surfinia, pelargonja - 3,50 zł
- niecierpki - 4,50 zł
- begonia - non-stop - 5,50 zł
- liście, kwiaty drobne - lobelia, smagliczka - 3,50 zł
- aksamitka, begonia babka - 1,50 zł

Tel. 606 782-467, 693-226-246

Sprzedam działkę budowlaną w Cergowej

Działka o powierzchni 16 arów (nr ewidencyjny 906)

wraz z planem budowlanym budynku mieszkalnego i garażu. Do działki doprowadzona jest kanalizacja oraz kabel energetyczny.

tel. kontaktowy: 505- 696-416

Dukla.pl zamieszcza różne formy reklam. Aktualny cennik:

Moduł Format reklamy	Reklama czarno-biała na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama czarno-biała na okres 1 miesiąca Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 6. miesięcy Cena netto w zł	Reklama kolorowa na okres 1 miesiąca Cena netto w zł
A-4	250	60	600	150
1/2 A-4	150	30	300	70
1/4 A-4	75	20	150	50
1/8 A-4	30	15	100	30
1/16 A-4	20	10	75	15

Do każdej ceny netto doliczony będzie podatek VAT w wysokości 23%. Wszystkie krótkie ogłoszenia niekomercyjne, z ofertami pracy lub osób poszukujących pracy umieszczane są w Dukielskim Przeglądzie Samorządowym nieodpłatnie. Cennik reklamy obowiązuje również w odniesieniu do strony internetowej.

Zabezpieczyć pasiekę przed niedźwiedziem

Na terenie gminy Dukla ponownie pojawił się niedźwiedź w pobliżu zabudowań ludzkich. Niedźwiedź brunatny na terenie Polski jest zwierzęciem podlegającym ścisłej ochronie. Jednak nie wolno zapominać, że jest to drapieżnik o masie do około 400 kg. Stojąc na tylnych łapach samce osiągają wysokość 3 m. Siła tego zwierzęcia jest ogromna. Łapy uzbrojone są w pazury, które potrafią zadać poważne rany. Siła niedźwiedzi jest potrzebna do zdobywania pożywienia, obrony i walki o terytorium, partnerkę i obronę potomstwa. Jeżeli człowiek sprowokuje atak niedźwiedzia to zawsze skończy się to źle dla niego. Już sama demonstracja siły mająca na celu tylko odstraszenie intruza może być zabójcza.

Wiadomo, że niedźwiedź lubi miód. Pasieki pozostawione bez należytego zabezpieczenia aż proszą się o odwiedzinę nieproszonego gościa. Pasieka zlokalizowana na terenie zajęтым przez misia musi być opalowana, a raczej ogrodzona solidnymi palami najlepiej siatką z podłączonym pastuchem. Druć pastucha powinien się składać z drutu minimum 2 mm grubości i co najmniej czterech linii. Dolny drut powinien znajdować się powyżej 20 cm od podłoża. Należy pamiętać, że wszelka roślinność, gałęzie, wystające

elementy mogą uziemić pastucha. Wysokość kolejnych drutów to 40, 60 i 90 cm. Oczywiście mierzonej od podłoża. Mówimy tu o zabezpieczeniu 4 liniowym. W lesie trudno o podłączenie pastucha do linii energetycznej, trzeba więc zainwestować w akumulatory lub elektryzator z panelem słonecznym. Koszt od około 1300, zł do ponad 3000,00 zł. Kolejne 100,00 zł trzeba zainwestować w 500 metrów drutu o wymaganej grubości. Napinacze i kołki to kwota zbliżona do 500,00 zł. Więc zabezpieczenie pasieki, samym pastuchem, trzeba wycenić na około 3000,00 zł. W przeliczeniu na miód w sprzedaży detalicznej to 90 l. Wszelkie wzniesienia drzewa lub inne elementy krajobrazu, które mogą ułatwić niedźwiedziowi przekroczenie naszych zabezpieczeń muszą być koniecznie uwzględnione podczas budowy ogrodzenia. To zwierzę tylko sprawia pozory ospałego lenia. W rzeczywistości jest szybkie i zwinne. Zdarza się, że złamie gałąź drzewa by uziemić pastucha. Z taką sytuacją spotkał się jeden z pszczelarzy z naszego Koła. Mało, tę umiejętność przekazała potomstwu, bo to była niedźwiedzica. Pierwszy raz najprawdopodobniej uziemiła pastucha przez przypadek, ale drugi raz miał wszelkie znamiona celowych działań. Wynika z tego, że

niedźwiedzie uczą się na własnych błędach i sukcesach. Jeżeli pszczelarz widzi buszującego w pasiece niedźwiedzia nie powinien próbować go przegonić machając rękoma i krzyżąc. Lepiej oddalić się do auta i używać klaksonu albo innych przedmiotów robiących hałas. I chociaż niektórzy pszczelarze przegonili misia z pasieki oświadczenie to nie znaczy, że zawsze się to uda. Jest to dzikie zwierzę i trudno przewidzieć jak zareaguje w danym dniu i momencie. Niedźwiedzie mają słaby wzrok, ale dobry słuch. Dlatego idąc do pasieki co jakiś czas należałoby gwizdać na gwizdki lub w inny sposób robić hałas. Mogą sprawdzić się też petardy tzw. „diabełki”, tylko nie wiem co na to leśnicy. Pracując przy pszczołach włączmy radio. Są to dźwięki, z którymi niedźwiedź nie spotyka się na co dzień i powinien wycofać się jeśli jest w pobliżu. Zmysł powonienia u niedźwiedzi jest na wyższym poziomie niż u psów, dlatego po zjedzonych posiłkach trzeba dobrze posprzątać, aby resztki nie stanowiły wabika dla kudłatych łakomczuchów. Już sam zapach ulla jest dla nich atrakcyjny, po co go jeszcze wzmacniać.

Witold Puz

Koło Pszczelarzy w Dukli
WZP w Rzeszowie

Prawo przy porannej kawie ...

Wznowienie postępowania administracyjnego

Wznowienie postępowania administracyjnego jest instytucją procesową polegającą na stworzeniu prawnych możliwości ponownego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego i ponownego rozstrzygnięcia w sprawie zakończonej już wydaniem decyzji ostatecznej. **Niezbędność istnienia tej instytucji procesowej wynika z faktu, iż już po wydaniu decyzji ostatecznej może ujawnić się wadliwość postępowania, na którym oparto rozstrzygnięcie sprawy, albo też mogą pojawić się okoliczności, w wyniku których pozbawione zostaną znaczenia przesłanki, na których oparto decyzję.**

Z części wstępnej art. 145 § 1 k.p.a. wynika wprost, że wznowienie postępowania jest dopuszczalne wyłącznie w takiej sprawie, w której została wydana ostateczna

decyzja kończąca postępowanie w sprawie poprzez merytoryczne lub niemerytoryczne rozstrzygnięcie tej sprawy. Postępowanie zakończone decyzją nieostateczną nie może zostać wznowione dopóty, dopóki decyzja ta nie stanie się ostateczna. **Nie jest dopuszczalne wznowienie postępowania zakończonego wydaniem zaświadczenia lub dokonaniem innej czynności materialno-technicznej.**

Podstawy wznowienia postępowania zostały wyczerpująco wyliczone w komentowanym przepisie 145 oraz w art. 145a i 145b k.p.a. Wykładnia rozszerzająca podstawy wznowienia **nie jest dopuszczalna.** Wznowienie postępowania na podstawie zarówno przesłanki niewskazanej w omawianym artykule, jak i wskutek rozszerzającej wykładni podstaw wskazanych w tym

przepisie stanowi rażące naruszenie prawa dające podstawy do stwierdzenia nieważności wydanego orzeczenia na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 k.p.a.

Zasadą jest, że wznowienie postępowania ze względu na fałszerstwo dowodów jest możliwe dopiero po stwierdzeniu ich fałszerstwa orzeczeniem sądu lub innego właściwego organu. Odstąpienie od wymagania wcześniejszego stwierdzenia fałszerstwa dowodów orzeczeniem sądu lub innego organu jest możliwe wyłącznie w przypadku spełnienia się warunków określonych w art. 145 § 1 i 2 k.p.a. Fakt sfałszowania dowodu jest **oczywisty** wówczas, gdy przy prostym zestawieniu dowodu ze stanem faktycznym wynika nieprawdzi-

Przepis na więzi

Trzy babcie i siedmioro wnucząt uczniów Szkoły Podstawowej w Dukli z gminy Dukla zostali nagrodzeni w konkursie „Przepis na więzi” przez organizatora Fundację na Rzecz Psychoprofilaktyki Społecznej PRO-FIL. Projekt był współfinansowany przez ROPS Rzeszów. Każdy z uczestników otrzymał książkę kucharską „Przepis na więzi”, w której jest przepis babci na potrawę i jego zdjęcie z babcią i inne nagrody i prezenty również od burmistrza Dukli. Celem konkursu było budowanie relacji między młodymi, a seniorami oraz przekaz dobrych nawyków kulinarnych przez pokolenia. Wręczenie nagród odbyło się w Urzędzie Miejskim w Dukli przez burmistrza Andrzeja Bytnara i zastępcę burmistrza Łukasza Piroga. Burmistrz podziękował babciom i uczniom za promocję dukielskiej regionalnej kuchni

Babcie z wnukami, burmistrzami i Józefą Winnicką-Sawczuk - koordynatorką projektu

i wręczył prezenty. Koordynatorką projektu ze Szkoły Podstawowej w Dukli była nauczycielka Józefa Winnicka-Sawczuk.

Nagrodzone babcie z wnukami to: **Krystyna Kowalska z wnuczką Adrianną, Dorota Jasińska z wnuczką Oliwią, Anna Drozd z wnukami: Jakubem, Antosiem, Gabrielią, Olafem i Hanią.**

kbr, fot. autor

wość dowodu, bez prowadzenia postępowania dowodowego w tym zakresie.

Obie przesłanki wskazane w art. 145 § 2 k.p.a, tj. oczywistość fałszu dowodu i niezbędność wznowienia postępowania dla uniknięcia niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego albo poważnej szkody dla interesu społecznego, **muszą wystąpić łącznie.**

Organ administracji właściwy w sprawie wznowienia postępowania nie jest uprawniony do dokonywania samodzielnych ustaleń co do popełnienia przestępstwa lub sfałszowania dokumentu. **Zadaniem tego organu jest jedynie sprawdzenie, czy istnieją orzeczenia potwierdzające popełnienie czynu karalnego.**

Podstawą do wznowienia postępowania zgodnie z art. 145 ust. 1 pkt 3 k.p.a jest fakt wydania decyzji przez **pracownika lub organ podlegający wyłączeniu.** Artykuł 145 § 1 pkt 4 k.p.a stanowi zaś gwarancję zawartą w art. 10 § 1 k.p.a zasady czynnego udziału strony w postępowaniu. Przez udział strony w postępowaniu administracyjnym należy rozumieć udział w **całym ciągu czynności procesowych.** Strona nie będzie brać udziału w postępowaniu zarówno wówczas, gdy nie brała udziału w postępowaniu jako takim, jak i wówczas, gdy nie brała udziału w czynnościach istotnych dla postępowania. **Brak należytego powiadomienia strony o posiedzeniu or-**

ganu administracji lub uniemożliwienie stronie czynnego w nim udziału oznacza, że rozstrzygnięcie, które na posiedzeniu zapadło i dotyczy sytuacji prawnej tego podmiotu, jest wadliwe. Przyczyny odstąpienia od powiadomienia strony powinny być utrwalone w aktach sprawy. Prowadzenie postępowania z udziałem osoby, która nie posiada pełnomocnictwa strony lub przekroczyła zakres udzielonego pełnomocnictwa („rzekomy pełnomocnik”), jest równoznaczne z pozbawieniem strony czynnego udziału w postępowaniu i stanowi podstawę do wznowienia postępowania.

Przepis art. 145 § 1 pkt 5 k.p.a. może mieć zastosowanie, gdy spełnione są łącznie trzy przesłanki. Po pierwsze, **ujawnione okoliczności faktyczne lub dowody, istotne dla sprawy, są nowe.** Drugą przesłanką jest istnienie „nowych okoliczności faktycznych”, „nowych dowodów” w dniu wydania decyzji ostatecznej. Trzecią przesłanką jest, że „nowe okoliczności faktyczne”, „nowe dowody”, **nie były znane organowi, który wydał decyzję.** Pojęcie nowej okoliczności faktycznej nie jest tożsame z pojęciem nowego dowodu. Dowód musi istnieć w dacie wydania decyzji, aby mógł stanowić podstawę do wznowienia postępowania. Za nową okoliczność faktyczną nie może być uznana opinia biegłego sporządzona po wydaniu decyzji, lecz co najwyżej fakty wynikające z tej

opinii. Okolicznością faktyczną istotną dla sprawy jest taka okoliczność, która mogła mieć wpływ na odmienne rozstrzygnięcie sprawy, co oznacza, że w sprawie mogłaby zapaść decyzja co do swej istoty odmienna od rozstrzygnięcia dotychczasowego.

Wydanie decyzji bez uzyskania wymaganego prawem stanowiska innego organu stanowi przesłankę wznowienia postępowania administracyjnego. Wznowienie postępowania na tej podstawie następuje niezależnie od tego, czy brak współdziałania miał wpływ na treść decyzji.

Usunięcie z obrotu prawnego orzeczenia sądowego lub rozstrzygnięcia organu administracji, na podstawie których została wydana decyzja, otwiera możliwość ponownego rozstrzygnięcia sprawy po wznowieniu postępowania.

Podanie o wznowienie postępowania wnosi się do organu administracji publicznej, który wydał w sprawie decyzję w pierwszej instancji, w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym strona dowiedziała się o okoliczności stanowiącej podstawę do wznowienia postępowania. Termin do złożenia podania o wznowienie postępowania z przyczyny określonej w art. 145 § 1 pkt 4 k.p.a tj. gdy strona bez własnej winy nie brała udziału w postępowaniu, biegnie od dnia, w którym strona dowiedziała się o decyzji. Ponieważ wznowienie postępowania jest dopuszczalne wyłącznie w odniesieniu do spraw zakończonych decyzją ostateczną, dlatego termin

ciąg dalszy na str. 30 ►

Prawo przy porannej kawie

► dokończenie ze str. 29

do wniesienia podania o wznowienie postępowania może rozpocząć bieg najwcześniej w pierwszym dniu po uzyskaniu cechy ostateczności przez decyzję.

Strona żądająca wznowienia postępowania jest zobowiązana do udowodnienia, kiedy dowiedziała się o okolicznościach stanowiących podstawę do wznowienia postępowania, ze względu na konieczność ustalenia, że jej podanie o wznowienie wpłynęło przed upływem terminu jednomiesięcznego od dnia, w którym dowiedziała się o okolicznościach stanowiących podstawę do wznowienia. Wznowienie postępowania następuje w drodze postanowienia. Postanowienie stanowi podstawę do przeprowadzenia przez właściwy organ postępowania co do przyczyn wznowienia oraz co do rozstrzygnięcia istoty sprawy. **Odmowa wznowienia postępowania następuje w drodze postanowienia, na które służy zażalenie.**

Celem postępowania w sprawie wznowienia jest zarówno weryfikacja przyczyn wznowienia, jak i ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy zakończony decyzją ostateczną zawierającą wady formalne. Z tego względu, ustalając organ wyższego stopnia w rozumieniu komentowanego przepisu, należy mieć na uwadze aktualne przepisy prawa materialnego regulujące właściwość rzeczową organów administracji w sprawach danego rodzaju.

W myśl art. 151 k.p.a, organ administracji może zakończyć wznowione postępowanie w jeden z dwóch sposobów: bądź, stwierdzając brak podstaw wskazanych w art. 145 § 1, art. 145a lub 145b – **odmówić uchylenia dotychczasowej decyzji wydanej w postępowaniu zwyczajnym**, bądź, stwierdzając istnienie którejkolwiek z tych podstaw – **uchylić dotychczasową decyzję i wydać nową, rozstrzygającą o istocie sprawy.**

W przypadku gdy w wyniku wznowienia postępowania nie można uchylić decyzji na skutek okoliczności, o których mowa w art. 146 (tj. upływanie terminu, obowiązkowość wydania decyzji odpowiadającej w swej istocie decyzji dotychczasowej), organ administracji publicznej ograniczy się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa oraz wskazania okoliczności, z powodu których nie uchylił tej decyzji.

Natalia Belcik

W krainie rondla i patelni

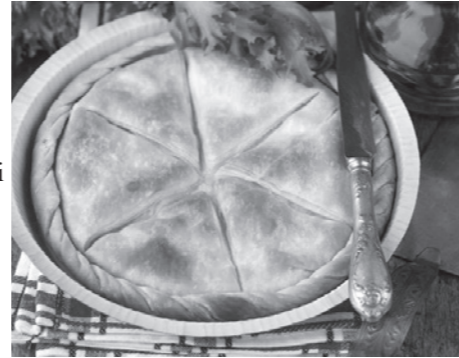
*Szanowni Czytelnicy!
Sezon na jarzyny ruszył, nie są najtańsze, ale jakie smaczne i zdrowe. Dzisiaj proponuję*

Kulebiak warzywny

Do kulebiaka można dać wszystkie warzywa, które lubimy.

Składniki na 4-6 porcji:

- 2 szklanki mąki
- 1 jajko
- 1 szklanka mleka
- 1 łyżka masła (płynnego)
- 5 g suchych drożdży
- 1 opakowanie mrożonej mieszanki warzyw lub dowolne warzywa świeże
- 2 jajka na twardo
- 1 ząbek czosnku
- 1 szklanka ugotowanego ryżu
- 1 łyżka oliwy
- sól, cukier pieprz kurkuma

Wykonanie:

1. Zagrzać mleko, rozpuścić w nim drożdże, dodać odrobinę cukru. Zarobić ciasto z mąki, masła, jajka. Osolić, wlać drożdże, wyrobić gładkie ciasto. Odstawić, żeby urosło.
2. Na oliwie przesmażyć warzywa. Dodać ryż, doprawić czosnkiem, solą, pieprzem, kurkumą. Posiekać jajka, wymieszać z masą, ostudzić.
3. Ciasto rozwałkować, nałożyć farsz, zawinąć. Odstawić do wyrośnięcia na ok. 20 minut. Piec ok. 40 minut w temp. 180°C.

Smacznego!

Spotkanie po 50 latach

15 czerwca br. spotkaliśmy się wspólnie po raz pierwszy, od ukończenia Szkoły Podstawowej w Dukli w roku 1969, aby wyruszyć w fascynującą podróż wspomnień sprzed pół wieku.

Wielu z nas poznało się od pierwszego spojrzenia, ale były osoby trudne do rozpoznania.

Spotkanie rozpoczęło się od zapalenia zniczy na grobach tych, którzy od nas odeszli, a następnie uczestniczyliśmy we Mszy Świętej w kościele pw. św. Marii Magdaleny w Dukli.

Dalsza część spotkania miała miejsce w Zajeździe Galicja, gdzie wspominaliśmy cudowne lata spędzone w szkole, w otoczeniu ludzi, którzy mieli wpływ na kształtowanie naszej osobowości, z którymi przeżyliśmy niezapomniane chwile. To było wspaniałe spotkanie, pełne wzruszeń i radości. Zupełnie tak, jakbyśmy spotkali się na jednej z lekcji.

Zenon Leńczyk
Fot. wkładka str. 31

Złota myśl ☺

„Dyplomacja jest to sposób na powiedzenie komuś, że jest durniem w taki sposób, aby wziął to za komplement.”

Szymon i Michał z medalami i pucharami, za nimi nauczyciel Jerzy Pietruszka

Żacy z Dukli w Krakowie DUTW 2019

Uczestnicy wycieczki

IX Gminna Liga Szachowa o Puchar Burmistrza Dukli

Spotkanie po 50 latach

Uczestnicy spotkania

Szymon Sporek i Michał Olbrycht brązowymi medalistami Polski

Podczas gali rozdania medali Mistrzostw w Zielonej Górze. Fot. [arch UKS Dukla]

Świętowali 15-lecie

Członkowie zespołu Szarotka-Duklanie w Muzeum Bidownictwa Ludowego w Sanoku. Fot. [arch OK w Dukli]

Sprzedam dom w Iwoniczu Zdroju

Dom murowany, podpiwniczony, obłożony drewnem z poddaszem mieszkalnym, kryty blachą, częściowo umeblowany, gotowy do zamieszkania. Działka o pow. 28ar. Dom posiada: ogrzewanie centralne, gaz, wodę, światło. Kanalizacja miejska.

Na działce ponadto, dwa wolnostojące budynki dostosowane do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym dwa garaże.

Ogrodzenie działki żelazne kasetowe.

Cena do uzgodnienia.

Telefon kontaktowy: 607323174

DNI DUKLI 2019

SOBOTA 6 LIPCA

(mała scena, obiekty MOSiR)

- 16.00 - III Bieg Św. Jana z Dukli
- 16.30 - Międzynarodowy Turniej Piłki Nożnej Oldbojów
- 17.00 - Spektakl dla dzieci „Przygody wesołego psiuńcia” wraz z zabawami i konkursami, wybory małej miss i mistera
- 18.00 - Magiczny Pan - iluzja dla każdego
- 19.00 - Kazachstan. Spotkanie podróżnicze z Michałem Szymko - promocja książki „Daleko/Blisko”
- 19.00 - Występ zespołu z Ukrainy
- 20.00-23.00 - dyskoteka z DJ Marecki

NIEDZIELA 7 LIPCA

(estrada – stadion MOSiR)

- 17.00 - Blok estradowy Ośrodka Kultury w Dukli
  - Wręczenie Nagrody Burmistrza w Dziedzinie Kultury
  - Wręczenie nagród w dziedzinie sportu w ramach Gminnej Ligi Sportowej

GWIAZDY DNI DUKLI

19.00 **MICHAŁ SZPAK**

21.00 **PATRYCJA MARKOWSKA**

Imprezy towarzyszące

Jarmark jadła regionalnego Kół Gospodyń Wiejskich gminy Dukla, symulator zderzeń - bezpieczny kierowca, strefa rekreacji dla dzieci, loty balonem na uwięzi itp.

ORGANIZATORZY:

Burmistrz
Dukli

Ośrodek Kultury
w Dukli

WSPÓŁORGANIZATOR:

Miejski Ośrodek
Sportu i Rekreacji

SPONSORZY:

Solny Bar „WIELICZKA”

Aqua Park Świdnik (Słowacja)